



# CALEA DE LUMINĂ

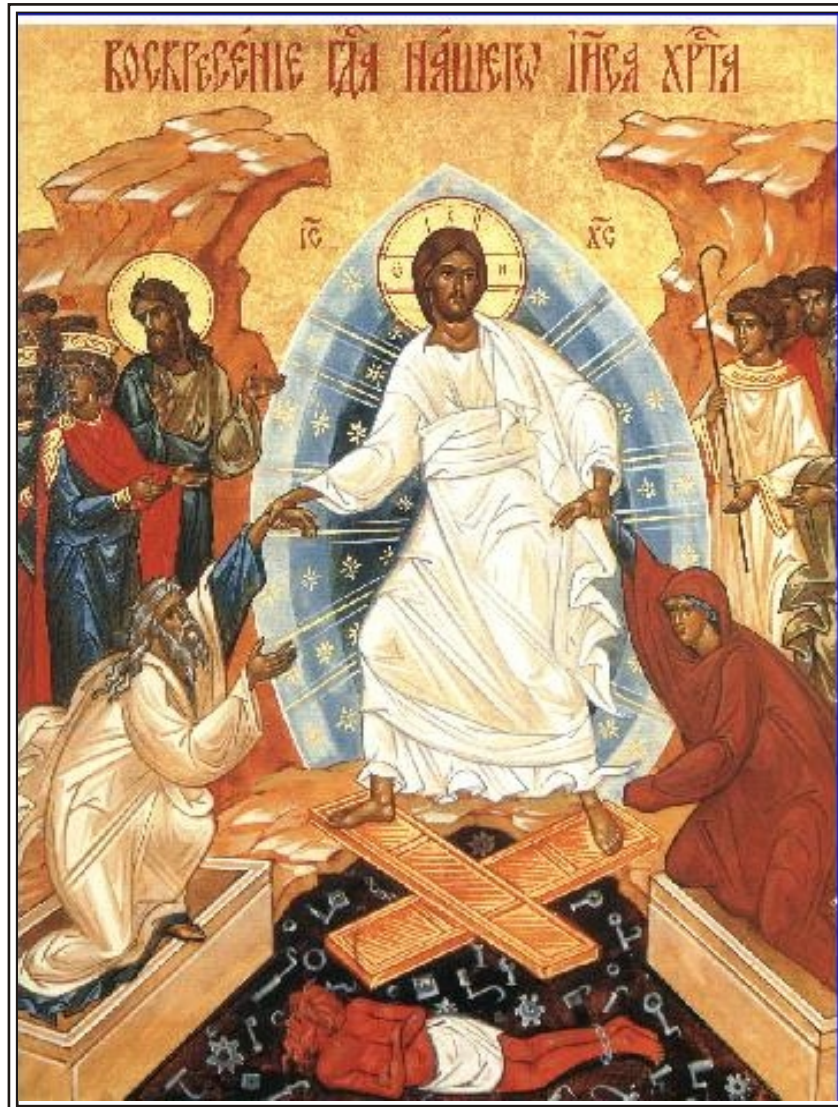
## LA VOIE DE LA LUMIÈRE

REVISTĂ CULTURALĂ A COMUNITĂȚII ROMÂNE DIN MONTREAL

REVUE CULTURELLE DE LA COMMUNAUTE ROUMAINE DE MONTRÉAL

MISIUNEA ORTODOXĂ ROMÂNĂ "SFÂNTUL NICOLAE" - MONTREAL

"Nimic fără Dumnezeu"



### Invierea Domnului

AN XIII, Nr. 167-168, Martie - Aprilie 2008

Adresa bisericii:  
Biserica Sf. Irineu - 3044 Delisle (Colt cu Atwater)  
Montreal Qc H4C 1M9 - intrare prin Atwater  
Metro Lionel Groulx

Preț: 3,00 \$



Răstignirea Domnului

## ÎNVIEREA DOMNULUI ȘI ÎNVIEREA NOASTRĂ



«Eu sunt Învierea și Viata. Cel ce crede în mine, de va și muri, viu va fi» (Ioan 11,25). Aceste cuvinte le-a rostit Mântuitorul către Marta, sora lui Lazăr, care se tânguia de moartea fratelui său. Iar Iisus, prin puterea Lui dumnezeiască, l-a readus la viață pe Lazăr. Multi din cei care au văzut această minune au crezut în Iisus, încât, la intrarea în Ierusalim, multimile i-au făcut Domnului o primire rezervată numai împăraților (In. 12, 11-18).

Nu mult după aceea, Iisus însuși este prins, batjocorit, răstignit și îngropat, pentru ca a treia zi să învie, eveniment ce a înflăcărat inimile a milioane și milioane de oameni vreme de aproape două mii de ani.

Ne putem întreba dacă există sau nu o diferență între învierea lui Lazăr - sau cea a fiicei lui Iair sau a tânărului din Nain - și Învierea Mântuitorului și în ce constă ea ?

Lazăr s'a întors la viața trupească obisnuită după ce s'a «trezit» din «somnia mortii», trăind în același trup, iar după trecerea anilor murind ca oricare dintre noi. La învierea lui Lazăr, oamenii au ridicat piatra de pe mormânt și numai după aceea Iisus l-a înviat. Căci, după cuvântul Sfântului Apostol Pavel «în Dumnezeu viem și suntem» (FA 17, 28). Tocmai această viață vesnică, cu adevărat fără de moarte și fără de sfârșit, ni s'a descoperit, ni s'a dăruit și ni se dăruiește mereu în Iisus Hristos, în Învierea Lui. Trupul Lui îndumnezeit, pătruns de lumina

dumnezeirii, are viață vesnică. De aceea Iisus Hristos, Dumnezeu-omul, este viața vesnică și, în El, această viață vesnică ni se împărtășește tuturor.

Trupul înviat al Domnului este nevăzut, dar apare și dispare după voința Sa. După ce s'a arătat femeilor mironosite, Iisus intră în camera unde erau adunați ucenicii și iese de acolo, ușile fiind încuiate, apoi se arată pe drumul Emausului ucenicilor Luca și Cleopa ; în sfârșit, după opt zile se arată și lui Toma (In. 20, 1-31; Lc. 24, 13-33). Deci, se arată cui voia și când voia. Trupul înviat este deci un trup înduhovnicit, pârtaș la viața vesnică.

Sfântul Apostol Pavel, scriind corintenilor despre Învierea Domnului, arată că aceasta este începătura învierii tuturor, adică totii «*cei ai lui Hristos*» vom învia, vom avea trupuri asemănătoare cu cel al lui Hristos cel înviat. Căci a trebuit ca acest trup stricăcios să se îmbrace într-o nestricăciune și acest trup muritor să se îmbrace într-o nemurire. Atunci moartea va fi definitiv înfrântă și vom fi cu adevărat nemuritori, pârtași și cu trupul la viața vesnică (I Cor. 15- 4-58). Același Apostol precizează : «*Si dacă Hristos n'a înviat, zadarnică este atunci propovăduirea noastră, zadarnică și credința noastră*» (v. 14).

Învierea este, asadar, schimbarea trupului obisnuit într-unul înduhovnicit, adică îmbrăcat în slava vesniciei. Începutul acestei schimbări s'a făcut prin Învierea Domnului. Prin harul lui Iisus Hristos cel înviat și înălțat de-a dreapta Tatălui, vom învia și noi - la vremea știută de Dumnezeu singur - și vom fi schimbați ca și El, adică vom avea trupuri duhovnicești. «*Căci atunci când El se va arăta, vom fi asemenea Lui*» (I Ioan 3, 2).

Mărturisind această credință în schimbarea trupurilor noastre, în învierea cea de obște, creștinii aduc spre pomenirea celor morți coliva, adică boabe de grâu. Căci, după cuvântul Sfântului Apostol Pavel, precum boabele acestea se schimbă în spic, tot așa și trupurile noastre se vor schimba din trupuri muritoare în trupuri nemuritoare. și atunci «*pururea cu Domnul vom fi*» într-o slava Sa cea dumnezeiască.

Învierea Domnului - chezașia învierii noastre - să ne aducă tuturor Românilor, din Tară și din străinătate, bucurie, sănătate, pace, belsug și dragoste între noi.

**HRISTOS A ÎNVIAT !**

**Părintele Cezar**



## THE ROMANIAN ORTHODOX EPISCOPATE OF AMERICA EPISCOPIA ORTODOXA ROMANA DIN AMERICA

### NEWS RELEASES

3/10/08

#### Comisia Episcopiei în Dialog cu Biserica Ortodoxă Română

**[Episcopia Ortodoxă Română din America (ROEA) - Comisia de Dialog]** – În contextul dialogului existent între cele două eparhii Ortodoxe Române din America de Nord, Episcopia noastră a cerut inițierea unor convorbiri directe cu Biserica Ortodoxă din România. După cum s-a explicat în scrisoarea către parohii, intenția acestor convorbiri a fost aceea de a clarifica și căuta o înțelegere reciprocă a problemelor istorice dintre Biserica-Mamă și ROEA, suferințele foștilor ei ierarhi și alte subiecte asemănătoare. În urma primirii unui răspuns favorabil la cererea noastră, membrii Comisiei de Dialog a Episcopiei, conduse de Înalt Prea Sfințitul Arhiepiscop Nathaniel, s-au deplasat la București, România, pentru întâlnirea din zilele de 25-27 februarie, 2008. Comisia a fost alcătuită din Prea Cucernicii Preoți: Laurențiu Lazăr (Coordonator), Remus Grama, Catalin Mitescu, Ian Pac-Urar și Romey Rosco.

Ajunsă la București, delegația a participat la Sf. Liturghie de praznicul Sf. Mc. Policarp, la Mănăstirea Antim, iar apoi a fost primită la mănăstirile Pasărea și Cernica. Duminică 24 februarie, I.P.S. Sa Nathaniel a fost invitat să officieze Sfânta Liturghie în Catedrala Patriarhiei, fiind asistat de preoții Catedralei și de cei din delegația Episcopiei.

În ziua următoare, delegația a fost cordial întâmpinată de către Prea Fericitul Părinte Patriarh Daniel, care a arătat un interes personal față de discuțiile ce au urmat, găzduind câteva mese precum și o sesiune de lucru la reședința Patriarhală. Delegația Episcopiei noastre și Comisia special constituită a Patriarhiei, prezidată de I.P.S. Arhiepiscop (acum, Mitropolit) Nifon al Târgoviștei și alcătuită din I.P.S. Arhiepiscop Nicolae (Arhiepiscopia Ortodoxă Română din cele două Americi), Prea Sfințitul Episcop Ciprian Câmpineanul -Vicar Patriarhal, P.C. Preoți Mircea Uță și Ioan Armași - Consilieri Patriarhali, a întreținut câteva runde de discuții deschise, într-un spirit creștinesc, frățesc și plin de nădejde. Discuțiile s-au încheiat printr'o Declarație Comună.

Pe lângă cele de mai sus, Comisia noastră de dialog speră să fi fost de folos reprezentanților Bisericii din România spre o înțelegere mai bună a realităților pastorale Americane, în contextul nejustificatei înființări a auto-proclamatului Exarhat Român în America.

#### DECLARAȚIE COMUNĂ

După 60 de ani de separație de Patriarhia Română, reprezentanți ai Episcopiei Ortodoxe Române din America – I.P.S Arhiepiscop Nathaniel, Pr. Laurențiu Lazăr, Pr. Remus Grama, Pr. Cătălin Mitescu, Pr. Ian Pac-Urar, Pr. Romey Rosco – s-au întâlnit la Palatul Patriarhiei din București, în zilele de 25-27 Februarie 2008, cu reprezentanți ai Patriarhiei Române – I.P.S.

Arhiepiscop Nifon, I.P.S. Arhiepiscop Nicolae, P. S. Episcop Ciprian Câmpineanul, Pr. Mircea Uță și Pr. Ioan Armași – în scopul unei **reconcilierii istorice** și, de comun acord, au hotărât să recunoască următoarele realități:

**1)** Ruptura dintre Episcopia Ortodoxă Română din America – eparhia istorică a Episcopului Policarp (Morușca) – și Patriarhia Română a fost cauzată de instaurarea regimului comunist în România și a reprezentat expresia voinței credincioșilor și a Congresului Episcopiei din anul 1947, reprezentant oficial al acestora. Având libertatea deplină pe care i-o conferea “lumea liberă”, Episcopia Ortodoxă Română din America și-a făcut datoria să denunțe, să respingă cu claritate și să se disocieze de toate relele comunismului ateu, care a despărțit această eparhie de însăși Biserica ei mamă și, respectiv, de vrednicul de pomenire Episcop Policarp, pe care aceasta a continuat să-l recunoască drept ierarhul său eparhial, până la moartea sa (1958).

**2)** Episcopia Ortodoxă Română din America, respingând comunismul, s-a văzut silită să rupă legăturile sale canonice cu Patriarhia Română, având conștiința că apără credința și identitatea comunității ortodoxe Române pe continentul Americii de Nord, mai ales în împrejurările în care era atât de evidentă ingerința guvernului comunist din România în viața Bisericii.

**3)** În condițiile atât de critice și dramatice din acele vremuri, când P.S. Episcop Policarp era reținut în România împotriva voinței sale, Episcopul Vicar Valerian (Trifa) s-a străduit să caute o soluție de păstrare a canonicității Episcopiei, alegând cele mai bune căi disponibile în acele vitrege împrejurări.

**4)** Episcopia Ortodoxă Română din America nu s-a lepădat niciodată de Patriarhia Română ca Biserică mamă, însă, din cauza realității “Cortinei de Fier”, singura cale rămasă pentru supraviețuirea ei canonică a fost afilierea sa cu “Russian Orthodox Greek Catholic Church of North and South America” (cunoscută ca “Metropolia”, și care ulterior a devenit “Orthodox Church in America”). Din punct de vedere administrativ, în cadrul acesteia, Episcopia și-a păstrat întotdeauna, un statut de eparhie autonomă.

**5)** Episcopia Ortodoxă Română din America recunoaște că ierarhii și credincioșii Bisericii Ortodoxe Române au îndurat mult și s-au zbatut din greu în condițiile istorice teribile și fără precedent ale prigoanei comuniste. Acțiunile guvernului comunist de atunci au fost cauza multor suferințe prin care au trecut atât Episcopia Ortodoxă Română din America, cât și ierarhii săi de pioasă amintire, Episcopul Policarp și Arhiepiscopul Valerian, mărturisitori ai credinței, care au fost persecutați, defaimați și marginalizați.

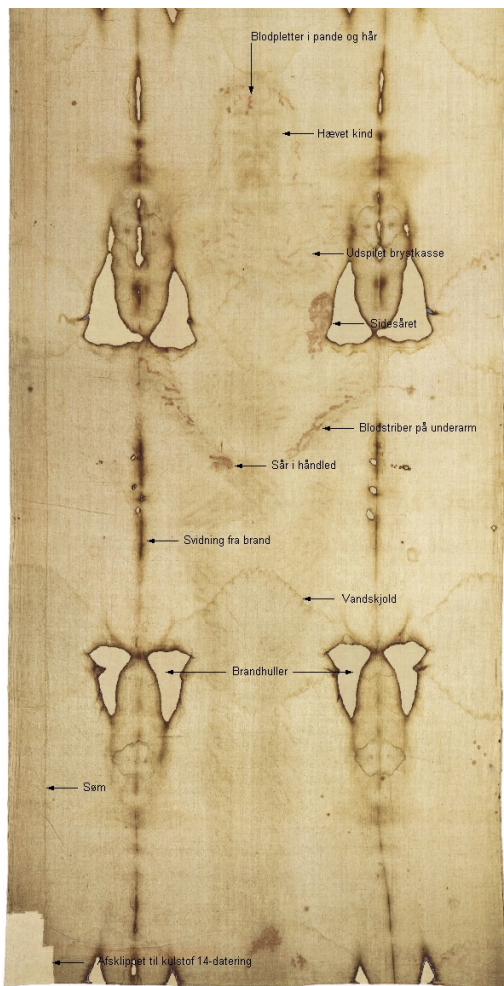
**6)** Notăm cu bucurie că, după căderea regimului comunist, Sfântul Sinod al Patriarhiei Române a recunoscut, în anul 1991, canonicitatea Episcopiei și succesiunea apostolică a ierarhilor acesteia.

De atunci încoace relațiile noastre au fost marcate de convorbiri frățești și concelebrări liturgice cu Patriarhia Română și cu ierarhii și preoții Arhiepiscopiei Ortodoxe Române din cele două Americi, prin schimburi de vizite ierarhice, și acțiuni importante de ajutorare a României din partea Episcopiei Ortodoxe Române din America.

**7)** În baza acestei recunoașteri, ne cerem iertare reciprocă, în numele înaintașilor noștri, pentru tot ceea ce am greșit unii față de alții, și rugăm pe Atotputernicul Dumnezeu să ne binecuvânteze, și să ne călăuzească spre o viziune comună a prezenței ortodoxe românești în America și spre întărirea unității ortodoxe pe continentul nord American.

**8)** De vreme ce s-au recunoscut greșelile trecutului și ne-am cerut iertare reciprocă, reprezentanții Patriarhiei Române și ai Episcopiei Ortodoxe Române din America își exprimă dorința, sinceră, de realizare a unității ortodoxiei românești de pe continentul American, în legătură canonică cu Biserica Ortodoxă Română.

## SFÂNTUL GIULGIU AL MÂNTUITORULUI IISUS HRISTOS CA MARTOR AL ÎNVIERII



Arhimandritul Ioan Marin Mălinaș (Austria) publică în cartea *Dipticon sau cronologie patriarhală și imperială (Pentarhia – Πενταρχιας, vol. I)*, apărută în *Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2006, 398 p.* (cu trei referate adăugate la sfârșitul ei, semnate de Pr. prof. dr. Mircea Păcurariu, Pr. prof. dr. Constantin Voicu și conf. dr. Constantin Mălinaș), un articol în limba germană consacrat stadiului actual al cercetărilor privind Sindonul sau Sfântul Giulgiu.

Studiul are la bază cartea *Elisabethei Maier, "Das Turiner Grabtuch" (Sindonul de la Torino)*, Domverlag, Viena, 2005, care reunește contribuțiile științifice prezentate la *Congresul de studii privitoare la tema Sindon sau Sf. Giulgiu, de la Viena din zilele de 28 și 29 mai 2002, încheiat cu formularea concluziilor, la 12 februarie 2003. Congresul a fost organizat de Academia Catolică din Viena și s-a desfășurat sub conducerea Eminenței Sale Cardinalul dr. Christoph, Conte de Schönborn.*

”În stadiul actual al cercetărilor se poate reconstitui următorul itinerar, stațiuni sau rute ale Sindonului sau Sf. Giulgiu al Mântuitorului Iisus Hristos: Ierusalim, până aprox. în anul 70 sau 135, d. Hr.; Aleppo, Siria, după anii 70 sau 135, adică în primul sau al doilea secol creștin; Hierapolis (astăzi Manbij, în nordul Siriei), după secolul al II-lea; Edessa (astăzi Urfa, în Turcia), înainte de anii 544 – 944; Samosata (astăzi Samzat, în Turcia), prin anul 944; Constantinopol, 944 – 1204, în Capela imperială din Palatul Sacru, de unde a fost furat, ascuns și luat ca pradă de către baronii cruciadei a IV-a; Akko, Israel, după anul 1204; Cipru, prin anul 1291; Paris, prin anul 1307, dar nu este destul de sigur; Lirey, Franța, prin anul 1353; Chambery, Franța, între anii 1453 – 1578; Torino, Italia, din anul 1578.

Chipul Mântuitorului Iisus Hristos, de pe Sindon sau Sf. Giulgiu (a nu se confunda cu Mandylion sau Acheiropoietos, adică cu chipul Lui Iisus Hristos cel nefăcut de mână omenească) a servit ca model pentru o reprezentare unitară a Icoanei Lui Hristos în întregul Orient. În anul 695, împăratul romeu Justinian II (685-695 și 705-711) a dispus chiar să fie bătută o monedă, pe efigia căreia se afla chipul Domnului de pe Sindon. La timpul acela, deși Sindonul se afla la Edessa, se vede că era bine cunoscut și la Constantinopol. Toate icoanele Lui Iisus Hristos din primul mileniu creștin au fost marcate în Orient de prototipul chipului Său de pe Sindon, de la Edessa-Ierusalim: o sprânceană este mai sus decât cealaltă, fața are un aspect frontal sever, cu ochi mari, deschiși, nasul lung și îngust, la rădăcina căruia se află proeminent un triunghi, păr lung, pe ambele părți ale capului, cu cărare în mijloc, legat în spate într-o coadă scurtă, șuvițe de păr, care cădeau pe frunte, cu un spațiu mare între pomeții obrazului și păr, cu pomeți proeminenți, trăsături nesimetrice ale feței, mustață nesimetrică, gura mică, cu buzele neacoperite de mustață, barbă nu prea mare pe maxilarul inferior etc.

**Concluzia** cea mai importantă a Congresului din 2002 de la Viena este că **Sindonul sau Sfântul Giulgiu este martorul Învierii Lui Hristos**, subliniază Arhim. Ioan Marin Mălinaș

În anul 1981 s-a descoperit amprenta unei monede pe ochiul drept al chipului Mântuitorului de pe Sf. Giulgiu sau Sindon, iar în anul 1996 a fost descoperită amprenta sau urma unei monede pe ochiul stâng. Această monedă a fost bătută în anul 29 d. Hr. (adică patru ani înainte de Vinerea Mare, dacă avem în vedere calculul erei creștine, făcut de Dionisie Exiguul). Prin sânge și ser nu putea să

apară această amprentă pe Sindon, ci mai degrabă în urma unui fenomen de presare, printr-o descărcare de energie (cu efect condensator, de apăsare). S-ar putea astfel spune că moneda ar fi fost încărcată cu electricitate (sau o altă formă de energie, de efect similar) foarte puternică, emanată din Trupul mort al lui Iisus, care s-a descărcat la atingerea stratului izolator umed (de uleiurile de la îmbalsămare) al Sindonului, imprimându-se pe partea interioară a țesăturii aflată în atingere cu pielea, respectiv cu moneda. În felul acesta ar fi putut să apară amprenta monedei pe Sindon.

În sprijinul acestei explicații vin și urmele de uzură ale descărcării energiei de pe partea superioară a inscripției de pe monedă. Partea finală a efigiei și inscripției de pe monedă sunt marcate de forme de puncte îngroșate, ca urmare a unei dilatări rapide și puternice ale acesteia. Pe Sindonul umed, impregnat din belșug cu aloe, smirnă și alte uleiuri binemirosoare, era foarte ușor ca, prin fenomenul de condensare sau descărcare a energiei degajate de Trup, să fie imprimată sau reflectată pe Sf. Giulgiu întreaga imagine a Trupului Lui Iisus Hristos, având efectul unui fulger sau bliț fotografic, cu o putere comparabilă intensității luminii solare! Materialul umed al Sindonului se comportă ca un film, care reacționează la lumina soarelui, imprimând pe materialul țesăturii negativul (sau filmul) imaginii Trupului Lui Iisus, pe care Sf. Giulgiu îl înfășura foarte strâns lipit de piele.

O descoperire o generează sau conduce spre altă descoperire: modificările de pe imaginea Trupului Domnului, pe care le-au suferit scamele sau partea superioară a stofei Sindonului, care a stat în atingere nemijlocită cu Trupul Domnului, nu sunt mai adânci sau mai mari de un micron (adică o milionime de metru). Unde și cu cât era Sindonul mai puternic lipit de Trupul Lui Hristos, cu atât este mai adânc imprimată imaginea,adică cu atât mai intensiv este “arsă” stofa Sindonului.

Imaginea Trupului Lui Iisus Hristos imprimată pe partea interioară a Sindonului a fost produsă de o energie uriașă, comparabilă fulgerului luminii solare. Grație noilor cunoștințe de mecanică cuantică, ne putem imagina reconstituirea producerii acestui fenomen de dimensiuni cosmice. Dacă Trupul Lui Iisus s-a adaptat unei ordini noi subatomare, modificându-se, atunci acest proces ar conduce la o trecere a lui – a corpului – într-un stadiu de supra-ordine. În cazul acesta s-ar putea iradia o energie de mai multe sute de Joules pe centimetru pătrat. Acest fenomen depășește limitele legilor fizice și ale chimiei cunoscute de noi. În stadiul nou, de super-ordine a Corpului Lui Iisus Hristos, în care acesta a ajuns, nu mai există nici o tendință de neordine, în timp ce în Universul cunoscut de noi până acum totul tinde spre haos, conform celui de al doilea principiu al termodinamicii.

Sindonul sau Sf. Giulgiu poartă imaginea, urmele, semnele unui Trup care tinde spre o nouă stare în afară de timp și spațiu. Trupul mort al Lui Iisus Hristos a emanat energie (Dumnezeiască). În felul acesta, materialul Sindonului, pe partea interioară, adică partea care a ajuns în atingere cu pielea, este pătruns în întregime de energia “radioactivă” (sau o energie cu efect similar!) emanată din Trupul mort al Mântuitorului.

Această explicație ar fi în concordanță și cu legile fizicii. Din acest motiv, El, Iisus Hristos n-a fost recunoscut după Înviere (El trebuind să se prezinte de fiecare dată sau să se lase descoperit), pentru că Trupul Său a fost schimbat – metamorfozat – iluminat, după cum s-a întâmplat și la Schimbarea la Față, de pe Muntele Tabor:

“Nu te atinge de mine – i-a zis Mariei Magdalena – căci încă nu m-am suit la Tatăl meu; ci mergi la frații mei și spune-le” (Ioan 20, 17). Să nu uităm că în Persoana Lui Iisus Hristos erau unite două naturi nedespărțite, neamestecate și neschimbate: natura umană și natura divină.

Exprimându-ne și mai pe înțelesul cititorului, Trupul mort al Mântuitorului, înfășurat în giulgiu, a parcurs un proces care L-a plasat “într-un nou spațiu”. Structura atomară a corpului Său a căpătat o nouă ordine, trecând în stadiul unei super ordini sau supra-ordine, proces în cursul căruia a fost emanată foarte multă energie, care a creat sau a produs imprimarea imaginii Corpului Său pe Giulgiu (teoria lui J. Jackson de pildă).

În felul acesta Sindonul sau Sf. Giulgiu rămâne un martor al Învierii Domnului, însă NU o dovadă, pentru că Învierea noi nu o putem dovedi. În Înviere noi trebuie să credem, nu să o dovedim: “Eu sunt învierea și viața; cel ce crede în mine, chiar dacă va muri, va trăi” (Ioan 11, 25) sau “Eu sunt calea, adevărul și viața...” (Ioan 14, 6). Această teorie a radioactivității crește în importanță dacă o apropiem, o raportăm sau ne gândim și la fenomenul Schimbării la Față, de pe Muntele Taborului, stare sau stadiu la fel de imposibil de explicat pe baza rațiunii, ci numai prin credință: “Și s-a schimbat la față înaintea lor; și a strălucit fața Lui ca soarele, iar veșmintele I s-au făcut albe ca lumina.” (Matei 17, 2, mai vezi Marcu 9,3; Luca 9, 29; 2 Petru 1, 16-19; 1 Ioan 1,1-2; Sărbătoare la 6 august și în ritul Latin îi mai este consacrată și duminica a doua din Postul Mare.

Cinstirea, pelerinajul, studiul și vizitarea Sindonului sau Sf. Giulgiu din capela Domului merită drumul până la Torino. Eu l-am făcut! Tu ești de acord să faci acest pelerinaj? ”

**Arhim. Ioan – Marin Mălinaș -Viena**

## 90 DE ANI DE LA UNIREA BASARABIEI CU ROMANIA

Istoria fiecărui popor consemnează momentele principale ale apariției, dezvoltării și realizării sale. Dacă ar fi să căutăm un an providențial pentru noi, românii, apoi fără îndoială acesta este 1918, realizarea României Mari, sub înțeleapta domnie a Regelui Ferdinand. Începutul l-a făcut Basarabia, străvechiul pământ românesc dintre Prut, Nistru, Dunăre și Mare, care s-a unit cu România la 27 Martie 1918, deci acum 90 de ani.

Basarabia a făcut parte de la început din statul moldovean creat în 1359, având granița răsăriteană pe Nistru. O știau **rușii** și o recunoșteau prin tratatele țarilor cu Domnii moldoveni Gheorghe Ștefan (1653-1668) sau cu Dimitrie Cantemir (1710-1711), dar nu le vor respecta - cum vom vedea mai târziu; o știau **turcii**, care o numeau Bogdania, căci aici oprise Marele Ștefan pe otomani în înaintarea lor spre inima Europei, cronicarii lor recunoscând că abia în 1486 au cucerit de la Ștefan cel Mare cetățile-cheie Chilia și Cetatea Albă și, mai târziu, în 1539, și Tighina; o știau **europenii**, căci fără români la porțile Europei alta ar fi fost soarta vechiului continent.

Așadar, drepturile românilor asupra Basarabiei, Bucovinei de nord, a Ținutului Herței sunt străvechi, iar temeiurile reîntregirii din 1918 sunt bazate pe dreptul istoric, etnic și pe consensul populației locale. Și totuși, în ciuda tuturor evidențelor, rușii au încălcat în patru rânduri dreptul internațional și tratatele semnate de ei.

**O primă răpire a Basarabiei are loc în 1812**, la terminarea războiului ruso-turc din 1806, prin pacea de la București din 1812. Turcia, învinsă, a cedat Rusiei lui Alexandru I un teritoriu care nu i-a aparținut niciodată - Basarabia. Rușinat, acesta din urmă a declarat Apusului că a anexat "*nu o parte a Moldovei, ci un teritoriu numit Basarabia*" (G. Popa-Lisseanu). Noul țar, Nicolae I, ridică, în 1828, dreptul de autonomie al provinciei și începe rusificarea; limba română este scoasă din administrație, principalele instituții lovite fiind școala și biserica.

Urmare a războiului Crimeii din 1853, rușii sunt învinși de coaliția Anglia, Franta, Turcia, Sardinia și Austria și prin tratatul de la Paris din 1856, sunt nevoiți să retrocedeze Moldovei cele trei județe de la gurile Dunării - Ismail, Bolgrad și Cahul, ca și Delta Dunării.

**A doua răpire a Basarabiei are loc în 1878**, în urma războiului ruso-turc din 1877, câștigat de Rusia numai datorită eroismului armatei române condusă de Principele Carol, care s-a acoperit de glorie sub zidurile Plevnei, ca și la Rahova sau Smârdan. Pacea de la San Stefano, ratificată de Congresul de la Berlin din 1878, consfințește independența de stat a României proclamată la București la 10 Mai 1877 - dar, paradoxal, pierdeam din nou sudul Basarabiei, cele trei județe fiind reîncorporate Rusiei.

Rezistența românilor basarabeni în fața cotropitorilor, dorința lor de libertate, precum și speranța în unirea cu România l-au determinat pe fostul ministru de război rus, generalul Kuropatkin, să scrie în 1910 :

*"Poporul român din Basarabia, anexat acum o sută de ani (1812 - n.n.), trăiește încă și astăzi separat, ca și când ar fi în afara populației ruse. În viitor, fie pe cale pașnică, fie în urma unui război, unitatea poporului român este inevitabilă".*

După prăbușirea țarismului în 1917, puterea rusească a început să se clatine și în Basarabia, apărând - ca în toate provinciile nerusești anexate cu forța - tendințe autonomiste, apoi separatiste.

La 3 Martie 1917 ia ființa la Chișinău Partidul Național Moldovenesc, condus de Vasile Stroescu, care prevedea crearea unei diete provinciale numită Sfatul Țării, format din 86 moldoveni și 36 reprezentanți ai altor naționalități. Prima reuniune a avut loc la 21 Noiembrie 1917, fiind ales ca președinte Ion Inculeț, ca vicepreședinte Pan Halipa, iar ca secretar Ion Buzdugan. La 2 Decembrie 1917, Sfatul Țării proclamă oficial "Republica Democrată Moldovenească".

Rușii cerură germanilor armistițiu - Românii părăsiți și trădați de ruși, care se bolșevizaseră - cerură și ei armistițiu, semnat la 9 Decembrie 1917, după care rușii, retrăgându-se, au dus și mai multe lupte cu românii în retragerea lor, rușii au început să ucidă pe fruntașii românilor basarabeni; și să impună organizații comuniste.

Sfatul Țării, care nu dispunea de o armată proprie, cere guvernului român de la Iași, la 22 Decembrie 1918, să trimită trupe în Basarabia pentru a restabili ordinea. La 10 Ianuarie 1918, trupele române, conduse de generalul Broșteanu, trec Prutul și, cu nenumărate jertfe, restabilesc ordinea, eliberând la 9-16 Ianuarie 1918 Chișinăul și, în câteva zile, întreaga provincie.

La 24 Ianuarie 1918, Sfatul Țării proclamă independența Republicii Democratice Moldovenești, rupând legăturile cu Rusia.- Dar Ucraina ridică pretenții teritoriale, basarabeni intensificând eforturile de unire cu România prin moțiuni de unire votate de diferite județe (Soroca, Bălți).

Guvernul român, condus de A. Marghiloman, și reprezentanții Sfatului Țării au dus tratative de unire care s-au concretizat în reuniunea Sfatului Țării din 15 Martie 1918, când Blocul Moldovenesc a hotărât unirea, în ciuda nehotărârii fracțiunii "țărănești". Prof. C. Stere, trimis de guvernul român la Chișinău, a asigurat că eventuala unire nu va aduce prejudicii Basarabiei.

S-a ajuns la istorica, zi de 27 Martie 1918, când Sfatul Țării a votat unirea cu Țara. Era prezent primul-ministru român, Marghiloman, care a citit declarația guvernului său privind autonomia Basarabiei. Prof. C. Stere a fost cooptat în Sfatul Țării. Ion Buzdugan a dat citire declarației Blocului Moldovenesc, iar T. Bărcă celei a fracțiunii țărănești, raliată și ea ideii unirii. Delegatul polonezilor a votat favorabil, dar delegatul ucrainenilor, germanilor, bulgarilor și găgăuzilor s-au abținut de la vot.

Pentru unirea cu România au votat favorabil 86 delegați, 3 contra, 36 s-au abținut, iar 13 au lipsit.

Proclamația Sfatului Țării glăsuia:

*"Republica Democrată Moldovenească Basarabia, în hotarele ei dintre Prut și Nistru, Marea Neagră și vechile granițe cu Austria, ruptă de Rusia acum o sută și mai bine de ani din trupul vechii Moldove, în puterea dreptului istoric și a dreptulul de neam, pe baza principiului ca noroadale singure să-si hotărască soarta lor, de azi înainte și pentru totdeauna se unește cu mama sa, România"* (I. Nistor, "Istoria Basarabiei", București 1991).

Proclamația mai afirmă respectarea drepturilor minorităților, a votului universal egal, direct și secret, a libertății personale, a tiparului, a cuvântului, a credinței, a adunărilor și a tuturor libertăților obștești, care vor fi garantate de noua Constituție (din 1923 - n.n.).

A. Marghiloman a declarat oficial: *"În numele poporului român și al Regelui României, cu adâncă emoție și falnică mândrie, iau act de hotărârea cvasi-unanimă a Sfatului Țării și, la rândul meu, declar că de azi înainte Basarabia este pe veci unită cu România"*.

Regele Ferdinand telegrafia: *"Un vis frumos s'a înfăptuit. Din suflet mulțumesc Bunului Dumnezeu că mi-a dat, în zile de restriște, ca o mângâiere, să văd - după o sută de ani - pe frații noștri basarabeni revenind la Patria Mamă"*

Actul Unirii a fost promulgat de Regele Ferdinand și publicat în Monitorul Oficial din 10 Aprilie 1918. Deputații Ion Inculeț și Daniil Ciucureanu au intrat în Consiliul de Miniștri al României, iar C. Stere a devenit președintele Sfatului Țării de la Chișinău. Cele două comisii - agrară și constituțională - au lucrat efectiv, și în toamnă s-a votat reforma agrară, având ca autor pe Anton Crihan.

Unirea Basarabiei a fost recunoscută prin Tratatul de la Paris din 28 Octombrie 1918, semnat de Anglia, Franța, Italia, Japonia și România.

Acest important moment istoric a adus restabilirea limbii și culturii românești în administrație, justiție, viața socială, religie și școală, Basarabia dând personalități ca A. Russo, B. P. Hașdeu, C. Stamati, preotul Alexe Mateevici - -, Pan Halipa, Ion Buzdugan sau Mitropolitul Gurie Grosu.

**A treia răpire a Basarabiei de către ruși s-a produs la 28 Iunie 1940**, urmare a pactului secret Ribbentrop-Molotov din 1939. Basarabia, Bucovina și Ținutul Herței sunt ocupate samavolnic de ruși; în câteva zile s-a produs retragerea, urmată de umilințe și asasinat.

La 22 Iulie 1941, urmând ordinul generalului Antonescu: *"Soldați, Vă ordon, treceți Prutul!"*, armatele române eliberează Basarabia și nordul Bucovinei, dar numai pentru trei ani, căci la 23 August 1944 rușii ocupă Basarabia **pentru a patra oară**, care, sperăm să fie și ultima din istorie!

\*\*\*

Timp de o jumătate de secol rușii au încercat să distrugă spiritualitatea românească a fraților basarabeni prin interzicerea grafiei latine, deportarea populației locale, închiderea bisericilor, teroare, asasinat.

Anul 1989 a însemnat căderea comunismului sovietic. La 20 Mai s-a înființat Frontul Democratic, având ca organ ziarul "Desteptarea".

La 23 August 1989 – 50 ani de la Pactul Ribbentrop – Molotov din 1939 – au avut loc mari manifestări în Basarabia, care au dus la începutul procesului de eliberare națională, prin reintroducerea limbii române și a alfabetului latin. Din toamna aceluiaș an, basarabeni au un nou mitropolit, Vladimir ce se va dovedi însă un rusofil incurabil.

La 27 August 1989 s-a ținut cea dintâi Mare Adunare Națională care a marcat procesul de eliberare națională, la 30 August 1989 limba română a devenit limba națională, iar alfabetul latin a luat locul celui chirilic.

La 6 Mai 1990 s-a realizat primul "pod de flori" peste Prut, peste 1,5 milioane de moldoveni trecându-l dintr-o parte într-alta. La 23 Iunie 1990 s-a adoptat declarația privind suveranitatea Republicii Moldova, noul apelativ pentru Basarabia. Frontul Popular și-a ținut al doilea congres în Iunie 1990.

La 27 August 1990 s-a sfințit statuia lui Ștefan cel Mare din Chișinău de Ierarhi și preoți de pe ambele maluri ale Prutului, în frunte cu IPS Daniel, atunci Mitropolit al Moldovei și Bucovinei.

La 16 Decembrie 1990 s-a adoptat proclamația celei de-a doua Mari Adunări Naționale privind independența Basarabiei, ilegalitatea pactului din 1939 și reîntregirea bisericească națională.

La 27 August 1991, Parlamentul basarabean a votat independența țării, iar la 2 Martie 1992 Republica Moldova a fost primită oficial la ONU, cu sprijinul României. În sfârșit, la 21 Decembrie 1992, Biserica Ortodoxă Română a reactivat și reîntegrat canonic Mitropolia Basarabiei în sânul ei.

În februarie 2002, Adunarea Națională a Alegătorilor din R. Moldova a dat o **Proclamație** în care critică politica guvernului comunist instalat la 25 februarie 2001, la Chișinău.

La 6 martie 2005, alegerile au dat câștig de cauza Partidului Comunist condus de actualul președinte moldovean Vladimir Voronin. Ei au obținut 46% din voturile electoratului (55 mandate de parlamentari) (Pagini Românești, Montreal, 1-12 martie 2005)

În noiembrie 2007, președintele Voronin a anunțat că intenționează să schimbe constituția, imnul și stema țării (Viața Cultelor, 12 noiembrie 2007).

La împlinirea a 90 de ani de la unirea Basarabiei cu Țara, să ne reamintim cuvintele poetului basarabean contemporan Grigore Vieru: *"Cine are o limbă, are o credință; cine are o credință, are o biserică; cine are o biserică, are o țară!"*.

## MITROPOLIA BASARABIEI DINTOTDEAUNA ROMÂNEASCĂ

Marile schimbări politice din viața Poporului Român au fost urmate, de-a lungul bi-milenarei, dar zbuciumatei sale istorii, și de schimbări în domeniul economic, social și cultural, dintre care unele au privit și Biserica. Amintim pe cele mai importante.

După întemeierea Statului Independent Muntean în 1330 – urmare a mării victorii al lui Basarab I asupra lui Carol Robert la Posada – se înființează Mitropolia Țării Românești în 1359, prin aducerea mitropolitului Iachint de la Vicina, la Curtea de Argeș. La fel și pentru Moldova: după întemeierea Statului Independent Moldovean în 1359, sub Bogdan, în 1401, sub Alexandru cel Bun, este recunoscută de către Constantinopol înființarea Mitropoliei Moldovei, condusă de Mitropolitul Iosif. Ca semn de independență, Domnul aduce la Suceava, în 1402, de la Cetatea Albă, moștele Sf. Ioan cel Nou, așezate în biserica Mirăușilor.

Unirea Principatelor Române, realizată sub Alexandru Ioan Cuza la 24 ianuarie 1859 a fost urmată de unificarea Bisericilor Ortodoxe din Muntenia și Moldova, anticipată de “Decretul Organic pentru înființarea unei autorități sinodale centrale” din 1864 și urmată de ridicarea mitropolitului Nifon al Țării Românești, la rang de Mitropolit Primat.

Cucerirea Independenței de stat a României la 10 mai 1877, sub glorioasa domnie a Regelui Carol I, în urma Războiului de Independență, a fost urmată de Proclamarea Autocefaliei (independenței) Bisericii Ortodoxe Române, față de Patriarhia Ecumenică de Constantinopol, în 1885.

După Istorică zi de 27 martie 1918, când Sfatul Țării de la Chișinău a proclamat Unirea Basarabiei cu România, pe plan bisericesc, în 1923 s-au înființat Episcopiile de Cetatea Albă, condusă de episcopul Nectarie Cotlarciuc, și cea a Hotinului, condusă de episcopul Visarion Puiu, viitorul mitropolit al Bucovinei (Patriarhia Română, *Adevărul despre Mitropolia Basarabiei*, București 1993, p 8).

În 1927 s-a înființat Mitropolia Basarabiei formată din Arhiepiscopia Chișinăului și Episcopia de Cetatea Albă – Ismail, mitropolit fiind ales în 1928 Gurie Grosu, care păstora din 1920 la Chișinău, până în 1936, vașnic luptător pentru unirea cu Țara. I-a urmat mitropolitul Efrem Enăchescu, « locum-tenens » între 1936-1944, apoi mitropolit titular din 1944.

În sfârșit, realizarea României Mari în 1918, a fost urmată de ridicarea B.O.R. la rang de Patriarhie, în 1925, primul patriarh fiind Dr. Miron Cristea.

Deci, de regulă, evenimentele bisericești au urmat pe cele politice. În cazul Mitropoliei Basarabiei, reactivată și reintegrată canonic în sânul BOR la 21

decembrie 1992, asistăm în istoria noastră la un eveniment bisericesc care anticipa – sperăm - unul politic, reunificarea pașnică a Basarabiei cu Țara.

Mitropolia Basarabiei, subordonată canonic Patriarhiei Române a funcționat pe teritoriul actualei Republici Moldova din 1925 până în 1944, fiind desființată după instaurarea regimului sovietic.

Odată cu denunțarea Pactului din 1939 și independența Țărilor Baltice, ar fi trebuit ca și Basarabia, Bucovina și Ținutul Herței să revină la România și nu să se creeze un nou stat care astăzi face parte tot din sfera de influență a Rusiei.

Spre cinstea ei, BOR nu a recunoscut niciodată Pactul Ribbentrop-Molotov, deci Mitropolia Basarabiei, nu a încetat niciodată să existe în conștiința ei. Dovadă este faptul ca nu există nici un act oficial prin care BOR să accepte trecerea Mitropoliei Basarabiei sub autoritatea canonică a Bisericii Ruse. Mai mult, BOR a ajutat enorm Mitropolia Basarabiei prin masive donații de cărți de cult și sute de burse acordate tinerilor basarabeni în școlile teologice din România.

Dorința BOR de a reactiva și reintegra canonic Mitropolia Basarabiei a fost adusă la cunoștință oficial Patriarhului Moscovei de către PF Patriarh Teoctist, cu ocazia întâlnirii Capilor Bisericilor Ortodoxe, la Constantinopol la 5 martie 1992. Reacția Moscovei a fost dură: Patriarhul Alexei II a cerut arhiepiscopului Vladimir al Chișinăului să ia măsuri drastice împotriva ierarhilor și preoților basarabeni animați de sentimente românești. Victima cea mai de seamă a fost Petru Păduraru de Bălți care a fost suspendat canonic.

La 20 august 1992, PS Petru a sosit la București pentru consultarea cu membrii Sf. Sinod Permanent al BOR. Reîntors la Chișinău, el a început reorganizarea Mitropoliei Basarabiei, cu sprijinul multor personalități politice și culturale între care Dl. Ion Ungureanu, ministrul cultelor. Astfel PS Petru a constituit Adunarea Eparhială, a numit protoerei și preoți, a sfințit noi biserici, și a întemeiat Asociația « Sf. Ștefan cel Mare ».

În același timp riposta românofobilor nu s-a lăsat așteptată. La 7 august 1992 circa 150 din 900 de preoți câți are astăzi Basarabia, s-au adunat în Catedrala din Chișinău și au adoptat o “Declarație de fidelitate” față de Patriarhia Moscovei.

La 8 septembrie 1992 PS Petru a fost depus iar la 5 octombrie, Mitropolia Basarabiei a primit de la Moscova statutul de Biserică Autonomă. Un sinod ținut la Chișinău în 15 decembrie 1992 condus de noul mitropolit Vladimir a aprobat rămânerea Mitropoliei sub jurisdicția rusă.

La 20-21 decembrie 1992 Sf. Sinod Permanent al BOR a primit delegația Mitropoliei Basarabene care a prezentat liste cu semnăturile basarabenilor pentru unirea cu Țara. După slujba din Catedrala Patriarhală, PF. Patriarh Teoctist și-a exprimat bucuria Bisericii Mame pentru reactivarea și reintegrarea canonică a Mitropoliei Basarabiei ca Mitropolie autonomă în cadrul BOR, iar PS Petru de Bălți, a spus: « Va voi sau nu Guvernul nostru să ne înregistreze, noi deja ne-am unit prin credință, neam și grai ». Profetice cuvinte!

Singurul moment de regret al acestui excepțional eveniment bisericesc, a fost absența totală a reprezentanților Guvernului Român.

Reacția Moscovei a fost teribilă. A doua zi 22 decembrie 1992, a avut loc o ședință specială a Sf. Sinod Rus prin care se “condamnă” actul BOR, PF Teoctist este “chemat la ordine” și – cum era de așteptat -, PS Petru de Bălți, caterisit.

La 24 decembrie, Patriarhul Moscovei a trimis o scrisoare plină de amenințări Patriarhului BOR, cerându-i să « revină » asupra actului sinodal din 1992. Situația nu s-a reglementat definitiv nici până astăzi

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CEDO) de la Strasbourg a dat câștig de cauză Mitropoliei Basarabiei, în procesul pe care aceasta l-a intentat guvernului Republicii Moldova, la 3 iunie 1998, reclamând violarea unor drepturi și libertăți, ca urmare a refuzului autorităților Republicii Moldova de a recunoaște și înregistra oficial Mitropolia Basarabiei, care face parte din Patriarhia Română.

În procesul al cărui verdict a fost dat la 6 dec. 2001, executarea hotărârii CEDO înseamnă totodată înregistrarea oficială a Mitropoliei Basarabiei și încetarea discriminărilor îndreptate împotriva preoților și credincioșilor ei. (Viața Cultelor, 16 decembrie 2001)

Serviciul de Stat pentru Culte a înregistrat oficial Mitropolia Autonomă a Basarabiei din cadrul Patriarhiei Române în iulie 2002. Înregistrarea Mitropoliei a fost posibilă datorită modificării Legii Cultelor, efectuată pe data de 12 iulie a.c., în urma recomandărilor Rezoluției Adunării Parlamentare a Consiliului Europei. (« Ziua » din 31 iulie 2002)

Curtea Supremă de Justiție (CSJ) de la Chișinău a anulat, la 2 februarie 2004, hotărârea guvernului Republicii Moldova din septembrie 2001, prin care Mitropolia Moldovei (Patriarhia Rusă) fusese declarată succesoare de drept a Mitropoliei Basarabiei.

În perioada 1992-2002, autoritățile de la Chișinău au respins cererea de legalizare a Mitropoliei Basarabiei, înregistrând-o doar ca urmare a deciziei CEDO („Cotidianul” din 3 februarie 2004)

Sf. Sinod al BOR, la 23 octombrie 2007 a hotărât reactivarea Episcopiei de Bălți (fostă a

Hotinului) cu sediul în orașul Bălți, a Episcopiei Basarabiei de sud (fostă a Cetății Albe - Ismail) cu sediul în orașul Cantemir și a Episcopiei Ortodoxe a Dubăsarilor și a toată Transnistria (fostă Mitropolia Ortodoxă Română din Transnistria) cu sediul la Dubăsari, toate aparținând Mitropoliei Basarabiei (Viața Cultelor, 31 octombrie 2007).

Această decizie a fost dur criticată de Mitropolitul Chiril de Smolensk, președintele Departamentului Relații Externe al Patriarhiei Moscovei, la 1 noiembrie 2007. Patriarhia Română a răspuns printr-un comunicat arătând că hotărârea Sf. Sinod va fi transpusă în practică în consultare cu Patriarhia Moscovei și cu alte Biserici Ortodoxe Surori (Viața Cultelor, 12 noiembrie 2007).

Reactivarea juridică a acestor eparhii pe teritoriul canonic al Mitropoliei Autonome a Basarabiei a fost cauzată, în primul rând, de înființarea de către Mitropolia Moldovei, dependentă canonic de Patriarhia Moscovei, a patru eparhii (Eparhia de Tiraspol și Dubăsari, Eparhia de Cahul și Comrat, Eparhia de Edineț și Briceni și Eparhia de Bălți și Fălești), pentru a împiedica dezvoltarea Mitropoliei Basarabiei. (Viața Cultelor, 29 februarie 2008)

La 22 noiembrie 2007, la mănăstirea Troian din Bulgaria s-a reluat, după opt ani, dialogul oficial între delegația Patriarhiei Române, condusă de IPS Arhiepiscop Nifon al Târgoviștei și cea a Patriarhiei Moscovei, condusă de IPS Mitropolit Onufrie al Cernăuțiului, pozițiile fiind diametral opuse. (Viața Cultelor, 30 noiembrie 2007)

La 10 ianuarie 2008, IPS Mitropolit Petru al Basarabiei a trimis autorităților Europene o scrisoare în care solicită intervenția acestora pentru stoparea abuzurilor la care este supusă această Mitropolie din partea autorităților de la Chișinău, întrucât președintele Voronin amenința oficial, la sfârșitul lui 2007, scoaterea în afara legii și anularea înregistrării Mitropoliei Basarabiei din 30 iunie 2002. (Viața Cultelor, 16 ianuarie 2008)

Astăzi există, din nefericire, două Mitropolii basarabene cu sediul la Chisinau, una condusă de Mitropolitul Vladimir, sub jurisdicția Patriarhiei Moscovei, și cealaltă condusă de Mitropolitul Petru sub jurisdicția canonică a Patriarhiei Române. Aceasta din urmă este parte integrantă din Ortodoxia românească, iar BOR nu a făcut nimic altceva în 1992 decât să dea curs dorinței liber exprimate de Ierarhii, clerul și credincioșii basarabeni de a reveni la Biserica Mama, preluând al viitoare Uniri statale.

**Pr.Prof. Dr. Cezar Vasiliu**  
**Univ. Sherbrooke, Canada.**  
**e-mail: cezarvasiliu@yahoo.com**

## TEMPORIZAREA ORGANIZARII BISERICESTI IN BASARABIA

“Reactivarea de către Mitropolia Basarabiei a celor trei eparhii forțate de puterea sovietică să-și întrerupă activitatea în 1944 a fost consecința firească a faptului că prin hotărârea definitivă a Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova, din 2004, Mitropolia Autonomă a Basarabiei a fost recunoscută drept succesoarea spirituală, canonică, istorică a Mitropoliei Basarabiei care a funcționat până în anul 1944 inclusiv”, se spune într-un comunicat al Biroului de presă al Patriarhiei Române.

“Ca atare, în mod legitim, Mitropolia Basarabiei a înscris în propriul Statut de organizare și funcționare cele patru eparhii componente: Arhiepiscopia Chișinăului, Episcopia de Bălți, Episcopia Basarabiei de Sud și Episcopia Ortodoxă a Dubăsarilor și a toată Transnistria; apoi toate acestea au fost înregistrate oficial de către Guvernul Republicii Moldova, având personalitate juridică de câțiva ani.

Reactivarea juridică a acestor eparhii pe teritoriul canonic al Mitropoliei Autonome a Basarabiei a fost cauzată, în primul rând, de înființarea de către Mitropolia Moldovei, dependentă canonic de Patriarhia Moscovei, a patru eparhii (Eparhia de Tiraspol și Dubăsari, Eparhia de Cahul și Comrat, Eparhia de Edineț și Briceni și Eparhia de Bălți și Fălești), pentru a împiedica dezvoltarea Mitropoliei Basarabiei.

Ca atare, recunoașterea juridică și reactivarea celor patru eparhii, desființate abuziv de către regimul sovietic comunist, reprezintă un act de dreptate și o lucrare legitimă a Mitropoliei Autonome a Basarabiei, care nu putea fi ignorată sau trecută sub tăcere, atâta vreme cât această Mitropolie luptă pentru demnitate și pentru păstrarea propriei identități. De aceea, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a luat act, cu binecuvântare, de reactivarea eparhiilor sufragane ale Mitropoliei Autonome a Basarabiei, care este prigonită și îngrădită în libertatea ei religioasă și, în activitatea ei pastorală, chiar considerată ca fiind străină și nedorită în propria ei țară.

Patriarhia Română consideră că relațiile între Bisericele Ortodoxe surori nu trebuie să fie animate nici de agresivitate expansionistă, nici de servilism umilitor, specifice sistemelor totalitare, deoarece nu poate fi pace trainică fără dreptate, nici iubire frățească fără respect reciproc.

Data fiind complexitatea noii configurații bisericești din Republica Moldova, ca urmare a unor

moșteniri istorice adverse, Patriarhia Română militează pentru coexistența pașnică și cooperare frățească între cele două Mitropolii, Ortodoxe dependente canonic de două Patriarhii Ortodoxe surori, armonizând, cu înțelepciune și realism, principiul teritorial cu principiul pastoral etnic, după cum s-a convenit în pastorația ortodocșilor din diaspora.

Totuși, pentru Patriarhia Română, organizarea bisericească efectivă a celor trei eparhii reactivate nu constituie o prioritate în prezent.

Dialogul și cooperarea frățească, mai ales între cele două Mitropolii, sunt cele mai bune căi de a rezolva problemele existente pe plan local și de a ajuta cele două Patriarhii Ortodoxe surori, Rusă și Română, să găsească împreună soluția trainică cea mai adecvată complexității situației din zonă, pentru apărarea și promovarea Ortodoxiei”.

\* \* \*

În ziua următoare apariției comunicatului, pe diferite canale media au apărut speculații că Patriarhia Română ar renunța la organizarea celor trei eparhii istorice din cadrul Mitropoliei Autonome a Basarabiei.

Un comunicat din 26 februarie 2008 al biroului de presă al Patriarhiei Române face precizarea că în cuprinsul fiecăreia dintre cele patru eparhii istorice reactivate de către Mitropolia Basarabiei există și funcționează structuri canonice, înregistrate juridic, de nivel diferit (parohii și protopopiate).

Potrivit deciziilor guvernamentale de înregistrare juridică a celor patru eparhii componente ale Mitropoliei Autonome a Basarabiei, **Mitropolitul Petru Păduraru** este ierarhul titular al Arhiepiscopiei Chișinăului și loțiitor de Episcop al Eparhiilor de Bălți, a Basarabiei de Sud și a Dubăsarilor și a toată Transnistria. Eparhiile istorice reactivate de către Mitropolia Basarabiei vor funcționa în actuala formulă până la alegerea Episcopilor titulari, care vor fi membri de drept ai Sinodului Mitropoliei Autonome a Basarabiei și ai Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române.

**Maria Neagu**

Viața Cultelor, 29 februarie 2008

## STIRI DIN LUMEA ORTODOXA

### HOTĂRĂRI ALE SF. SINOD AL B.O.R.

Întrunit în zilele de 5-7 martie curent în ședință de lucru la Reședința patriarhală din București, sub președinția Prea Fericitului Părinte Patriarh Daniel, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a hotărât:

- proclamarea anului 2008 ca An jubiliar al Sfintei Scripturi și al Sfintei Liturghii și a anului 2009 ca An comemorativ-omagial al Părinților capadocieni: Sfântul Vasile cel Mare, Arhiepiscopul Cezareei Capadociei (+ 379) și Sfântul Grigorie de Nazianz (+ 389);

- realizarea a două proiecte editoriale: Istoria teologiei ortodoxe în sec. XX și la începutul secolului XXI, condus de Pr. prof. univ. dr. Viorel Ioniță, respectiv Enciclopedia Ortodoxiei Românești, condus de Acad. Pr. prof. univ. dr. Mircea Păcurariu;

- intensificarea traducerii operelor Sfinților Părinți ai Bisericii, greci și latini, și publicarea acestora într-o serie nouă, intitulată Părinți și scriitori bisericești. Opere complete, de către o comisie de traducători condusă de Acad. prof. univ. dr. Emilian Popescu;

- canonizarea, la propunerea Prea Fericitului Părinte Patriarh Daniel, a 9 cuvioși români nemțeni: Cuvioșii Ioan de la Râșca și Secu, Simeon și Amfilohie de la Pângărați, Rafael și Partenie de la Agapia Veche, Iosif și Chiriac de la Bisericiani, Chiriac de la Tazlău, Iosif de la Văratice, precum și înscrierea în calendarul Bisericii Ortodoxe Române a Sfântului Ierarh Atanasie Patelarie al III-lea, Patriarhul Constantinopolului.

- acordarea rangului de Mitropolit onorific, cu titlu personal, Înalt Prea Sfințitului Arhiepiscop Nifon Mihăiță al Târgoviștei, care este și Exarh patriarhal pentru relațiile Patriarhiei Române cu instituțiile creștine internaționale și cu instituțiile europene.

Viața Cultelor, 15 martie 2008

### TITULARII EPARHIILOR VACANTE SAU NOU ÎNFIINȚATE ALE PATRIARHIEI ROMÂNE

În ședința de lucru a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române din 5 martie curent, desfășurată la reședința patriarhală din București sub președinția Prea Fericitului Părinte Patriarh Daniel Ciobotea, au fost aleși pentru eparhiile vacante:

Î.P.S Teofan Savu, Mitropolitul Olteniei, în scaunul de Arhiepiscop al Iașilor și Mitropolit al Moldovei și Bucovinei, după două tururi de scrutin, cu 32 de voturi; Prea Sfințitul Visarion Rășinăreanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Sibiului, în scaunul de Episcop al Tulcei, cu 39 de voturi;

Prea Sfințitul Petroniu Sălăjanul, Arhiepiscop vicar al Episcopiei Oradei, în scaunul de Episcop al Sălajului, cu 28 de voturi.

Prea Sfințitul Sebastian Ilfoveanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Bucureștilor, în scaunul de Episcop al Slatinei, cu 38 de voturi.

Prea Sfințitul Siluan Marsilianul, Episcop vicar al Mitropoliei Ortodoxe Române a Europei Occidentale și Meridionale, în fruntea Episcopiei Ortodoxe Române a Italiei, cu 39 de voturi.

Prea Cuviosul Părinte Arhimandrit Mihail Filimon în scaunul de Episcop al Episcopiei Ortodoxe Române din Australia și Noua Zeelandă, cu 38 de voturi.

Prea Cuviosul Părinte Arhimandrit Timotei Lauran în scaunul de Episcop al Episcopiei Ortodoxe Române din Spania și Portugalia, cu 39 de voturi.

Prea Cuviosul Părinte protosinghel Macarie Drăgoi în scaunul de Episcop al Episcopiei Ortodoxe Române pentru Europa de Nord, cu 42 de voturi.

Conform Statutului pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, Mitropolit, Arhiepiscop sau Episcop eparhiot devine candidatul care a obținut voturile a jumătate plus unu din totalul membrilor prezenți. Având în vedere că la ședința Sfântului Sinod au participat 45 de ierarhi din totalul de 48, numărul minim de voturi pentru alegerea într-unul din scaunele vacante a fost de 23.

Viața Cultelor, 15 martie 2008

### IMPLICAREA CLERULUI ORTODOX ROMAN ÎN ADMINISTRAȚIA LOCALĂ

La 6 martie curent, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a reexaminat hotărârea sa nr. 410 luată în ședința de lucru din 12-13 februarie 2004 privind problema implicării preoților în politică, a hotărât:

„Menținerea hotărârii Sfântului Sinod nr.410/2004 privind interzicerea implicării clerului în politică.

Totodată, aplicând principiul iconomiei (pogorământ, dispensă), Sfântul Sinod hotărăște ca, de la caz la caz, preoții care își exprimă, în scris, dorința de a candida numai ca independenți și numai pentru consiliile locale și consiliile județene să primească aprobarea chiriarhilor lor. Aprobarea va fi acordată în urma analizei solicitărilor preoților respectivi, într-o ședință a Permanenței Consiliului Eparhial și numai aceluia considerat capabil să promoveze interesele comunității în consiliile locale și în consiliile județene.

Dacă, însă, se dovedește că preotul nu corespunde cerințelor mandatului încredințat, de a lucra și apăra interesele comunității locale, atunci i se va retrage aprobarea.

Această hotărâre adoptată de Sfântul Sinod este aplicabilă numai până când se vor găsi membri ai laicatatului ortodox, bine pregătiți, pentru a reprezenta interesele comunităților locale în care se află și ortodocșii”.

Viața Cultelor, 15 martie 2008

#### .A FOST ALES ȘI ÎNTRONIZAT NOUL ARHI-EPISCOP AL ATENEI ȘI A TOATĂ GRECIA

Întrunit la 7 februarie curent pentru a hotărî în privința succesorului Prea Fericitului Christodoulos, trecut la cele veșnice în ziua de 28 ianuarie ultim, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe a Greciei l-a ales pe Înalt Prea Sfințitul Mitropolit **Ieronim** al Tebei și Livadiei după două tururi de scrutin, cu 43 de voturi. Noul întâistătător al Bisericii Ortodoxe din Grecia este cel de-al 20-lea Arhiepiscop al Atenei și al Elade.

Înalt Prea Sfințitul Ieronim s-a născut la 30 martie 1938 în localitatea Oinofyta. În anul 1967 a obținut licența în Teologie la Facultatea de Teologie a Universității din Atena, în același an fiind hirotonit preot. În anii 1977 și 1978 a frecventat cursurile Institutului pentru Bisericele Răsăritene din Regensburg (Germania). Între 1978 și 1981 a fost secretar șef al Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe a Greciei. A fost ales Mitropolit al Tebei și Livadiei la data de 4 octombrie 1981.

În perioada 12-16 octombrie 2000, Î.P.S. Ieronim a adus moaștele Sf. Mare Mucenic Gheorghe în România (la Iași), informează biroul de presă al Patriarhiei Române.

În numele clerului și credincioșilor ortodocși din România, Prea Fericitul Părinte Patriarh Daniel a adresat noului întâistătător al Bisericii Ortodoxe a Greciei un mesaj de felicitare:

La ceremonia de întronizare a Înalt Prea Sfințitului Ieronim, Mitropolit de Theba și Levadia, ca Întâistătător al Bisericii Greciei, care a avut loc la 16 februarie curent în Catedrala arhiepiscopală din Atena, a participat și o delegație din partea Bisericii Ortodoxe Române. Delegația a fost formată din Înalt Prea Sfințitul Laurențiu Streza, Mitropolitul Ardealului, Prea Sfințitul Ciprian Cămpineanul, Episcop vicar patriarhal, și Părintele Arhimandrit Timotei Aioanei, Exarh cultural al Arhiepiscopiei Iașilor.

Delegația a prezentat Mesajul de felicitare adresat de Prea Fericitul Părinte Daniel Ciobotea,

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, noului Întâistătător al Bisericii Ortodoxe a Greciei.

Viața Cultelor, 15 februarie 2008

#### FACULTATEA DE TEOLOGIE ORTODOXĂ DIN BUCUREȘTI ARE UN NOU DECAN

La sfârșitul lunii ianuarie ultim, la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Buurești au avut loc alegerile pentru desemnarea noii conduceri a acestei instituții de învățământ, făcând parte din structura Universității București.

În funcția de decan a fost ales Pr. prof. dr. Ștefan Buchiu, specialist în Dogmatică. Prodecani au fost aleși Pr. prof. dr. Emanoil Băbuș, bizantinolog, și Pr. conf. dr. Daniel Benga, de asemenea specialist în Dogmatică. Secretar științific al Facultății este Pr. lect. dr. Adrian Marinescu, patrolog și colaborator al mai multor reviste teologice. Noua echipa va fi validată de senatul Universității București la 28 februarie curent, urmând să preia conducerea facultății la 1 martie proxim.

Viața Cultelor, 15 februarie 2008

#### NU VREM LICEU FĂRĂ DUMNEZEU - CAMPANIE A PATRIARHIEI ROMÂNE PENTRU SUSȚINEREA PREDĂRII RELIGIEI ÎN LICEU

La începutul celei de a doua săptămâni a lunii februarie curent, Patriarhia Română a lansat campania „Nu vrem liceu fără Dumnezeu!”, pentru susținerea predării Religiei în sistemul de învățământ public și în liceu, ca un act de dreptate și o necesitate permanentă. Campania este susținută mediatic de Centrul de Presă Basilica al Patriarhiei Române prin Radio Trinitas, Televiziunea Trinitas și ziarul Lumina.

Patriarhia Română consideră că învățământul românesc, prioritate națională, nu poate fi lipsit de componenta sa religios-morală, cu atât mai mult cu cât în majoritatea statelor Uniunii Europene această disciplină se studiază și la nivel liceal. Totodată, cercetările sociologice și psiho-pedagogice demonstrează că pentru formarea unor competențe și atitudini moral-sociale ale tinerilor este necesară studierea Religiei.

Viața Cultelor, 15 februarie 2008

#### UN VIITOR INSTITUT DE ISTORIE A RELIGIILOR LA BUCUREȘTI

Potrivit unei hotărâri de guvern din 9 ianuarie 2007, la București va fi înființat un Institut de Istorie a Religiiilor, în subordinea Academiei Române.

Activitatea Institutului de Istorie a Religiilor se va axa pe de o parte pe cercetarea științifică în domenii cum sunt istoria religiilor monoteiste, istoria religiilor indiene și iraniene; istoria politeismelor antichității clasice; religie și modernitate, și pe de altă parte pe valorificarea rezultatelor acestor cercetări prin publicarea de lucrări științifice, editarea de publicații și alte lucrări în domeniu.

Viata Cultelor 16 ianuarie 2008

### IN MEMORIAM

#### **P.S. EPISCOP DR. IOAN MIHĂLȚAN (+2008)**

Patriarhia Română a anunțat, la 17 martie curent, trecerea la cele veșnice, după o grea suferință, a Prea Sfințitului Părinte dr. Ioan Mihălțan, Episcop al Oradiei, Sălajului și Bihorului, până la începutul anului 2007, când s-a retras la cerere, din motive de sănătate. Slujba de înmormântare a fost oficiată de un sobor de arhieri, preoți și diaconi la Ohaba, miercuri, 19 martie. A fost numit lector la catedra de Îndrumări Misionare a Institutului Teologic din Sibiu (1985), apoi profesor la Facultățile de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca și Oradea. A primit titlul de Doctor honoris causa al Universității din Oradea.

Pe tărâm cultural a publicat o serie de lucrări cu conținut dogmatic, pastoral-misionar și duhovnicesc, precum: De vorbă cu credincioșii (Oradea, 1993), Îndrumări pentru îndreptarea și mărturisirea duhovnicească a persoanei noastre (Oradea, 1994), Seminte din țarina cumineniei creștine (Oradea, 3 vol., 1994), Experiențe pastorale (Oradea, 1995), Idei din Sf. Evanghelii pentru predicile duminicilor și sărbătorilor de peste an (Oradea, 1999).

Viata Cultelor, 31 martie 2008

#### **P.S. IRINEU DUVLEA: “CUVÂNT DE SUFLET”**

În editura Vatra Românească din Grass Lake, Michigan (SUA) a apărut, la sfârșitul anului trecut, cartea cu titlul de mai sus a Episcopului de Dearborn Heights și vicar al Episcopiei Ortodoxe Române din America, P.S. Irineu Duvlea, care semnează și Cuvântul înainte.

Cartea este prefațată de Pr. prof. dr. Cezar Vasiliu, din Montreal, de la Facultatea de teologie a Universitatii Sherbrooke - Canada.

Cartea reunește o parte din articolele pe care P.S. Irineu le-a publicat în ultimii șase ani în revista “Solia” a Episcopiei Ortodoxe Române din America, la rubrica intitulată chiar așa, Cuvânt de suflet. Este o rubrică pe care P.S. Irineu a propus-o revistei Solia la

scurtă vreme de la sosirea sa în Statele Unite ale Americii, în februarie 2001, unde avea să fie primul stareț al nou-înființatei mănăstiri “Înălțarea Domnului” din Detroit (în țară fusese, până la acea dată, starețul mănăstirii Brâncoveanu – Sâmbăta de Sus, județul Brașov).

Dedicată “mamei Aurelia și bunicii Amalia”, trecute la cele veșnice în aceeași zi și în același an, 25 noiembrie 2004, probabil în urma unui accident, cartea este gândită ca un “îndrumător practic pentru creșterea și progresul spiritual al vieții preoților și credincioșilor”, după cuvintele prefațatorului. Regândirea dimensiunii martirice a vieții în Hristos, învățătura despre Maica Domnului în cadrul hristologiei, relația dintre prezența românilor în America și prezența Ortodoxiei românești pe acest continent, sunt câteva capitole ale cărții, pe care o recomandăm călduros cititorilor.

Viata Cultelor, 31 marite 2008

#### **VA FI RECONSTRUITĂ BISERICA “SF. VINERI” - HEREASCA DIN BUCUREȘTI**

La 23 martie curent, Prea Fericitul Părinte Daniel Ciobotea a pus piatra de temelie pentru biserica “Sf. Vineri” - Hereasca din centrul Bucureștiului, care va fi reconstruită aproape de vechiul ei amplasament din Capitala României.

În cuvântul de învățătură rostit cu acest prilej, PF Daniel a evocat momentele de tristețe prin care a trecut această biserică, demolată exact după ce fuseseră încheiate lucrările de refacere și reconsolidare a ei:

“Astăzi – a spus P.F. Părinte Daniel - trăim un moment deosebit, și anume învierea bisericii Sfânta Vineri.. Chinuită și omorâtă într-o zi de vineri, 19 iunie 1987, din ordinul dictatorilor Nicolae și Elena Ceaușescu, biserica Sfânta Vineri, un simbol al Capitalei, începe să învie astăzi, 23 martie 2008, în cea de-a doua duminică din Postul Mare, cu două zile înainte de sărbătoarea Bunei Vestiri, prin punerea pietrei de temelie pentru reconstruirea ei, nu departe de locul unde a dăinuit 148 de ani. Sperăm că lucrările vor începe în zilele următoare. Reconstruirea bisericii este un act de dreptate, în înțelesul unei reparații morale și al unei ridicări din umilire și moarte, întrucât biserica a fost demolată în mod nejustificat”.

Prea Fericirea Sa a adăugat că, după începerea lucrărilor de reconstrucție, va dăruia bisericii un veșmânt al Sfintei Cuvioase Parascheva de la Iași.

Viata Cultelor, 31 martie 2008

## FONDUL DE CUMPĂRARE A BISERICII:

## A. - BISERICI SI INSTITUTII

1. BISERICA Sf. Dumitru - New York	380.00 \$	11. ORSONIQUE	200.00 \$
2. BISERICA Sf. Treime - Miramar, Fl.	150.00 \$	12. MARIA FLEURS	460.00 \$
3. CATEDRALA Sf. Gheorghe - Southfield, MI	150.00 \$	13. FINEXTRA INTERNATIONAL	250.00 \$
4. BISERICA Sf. Simeon, Detroit, MI	200.00 \$	14. VOCILE TRANSILVANIEI	1240.00 \$
5. BISERICA Sf. Gheorghe - Canton, OH	185.00 \$	15. TEATRUL (CORTINA) MONTREAL	400.00\$
6. CANALEX - MONTREAL	1000.00 \$	16. VIRTUOSII MONTREAL	675.00\$
7. INTER PALLAS VOYAGES	1000.00 \$	17. STELELE ATLANTICULUI	450.00\$
8. CLINIQUE DENTAIRE Ellendale	1400.00 \$	18 ASOCIATIA CULTURALA ROMANA	1000.00\$
9. ENERGO-ENERGIE	500.00 \$	19 FUNDATIA ROMANA MONTREAL	200.00\$
10. GESTION EURO-TRADE	1250.00 \$	20 FUNDATIA UNIVERSITAS	100.00\$

## B. - PERSOANE PARTICULARE

Anonimi	6,265.00 \$	Prof. Gabriel CRAINIC	850.00 \$
Profit sărbători 1997	2,200.00 \$	Dl. Valeriu CRAINIC	350.00 \$
Profit sărbători 1998	1,820.00 \$	Dna. COMSA Justine	300.00\$
Profit sărbători 1999	830.00 \$	Dra. Veronica COSMUȚĂ	910.00 \$
Profit sărbători 2000	1,275.00 \$	Fam. Alexandru CRETU	110.00 \$
Profit sărbători 2001	2,185.00 \$	Fam. Cornel CULINESCU	100.00\$
Profit sărbători 2002	1,200.00 \$	Fam. Valerian CURT	900.00 \$
Profit sărbători 2003	1,315.00 \$	Fam. Dr. Traian DAMIAN	1,150.00\$
Profit sărbători 2004	4,490.00\$	Dl. Daniel DANDES	500.00\$
Profit sărbători 2005	2,100.00\$	Fam. Dr. Paul DANCESCU	500.00\$
Profit sărbători 2006	2525.00\$	Fam. Mihai DĂNISOR	4,900.00\$
Profit sărbători 2007	2800.00	Dr. Aurelia DINICA	5030.00 \$
Profit sărbători 2008	735.00\$	Dna. Stela DINUT	60.00 \$
Dna. Dumitra AGAPI	150.00 \$	Fam. Mihai DRAFTA	320.00 \$
Fam. Vincențiu AGAPI	600.00 \$	Dna. Eugenia DAGAN	100.00\$
Dl. Mircea AIRINEI (SUA)	460.00 \$	Fam. P. DRAGOMIRESCU	140.00 \$
Dna. Mihaela ALEXADRU	60.00\$	Fam. René DUBOIS	100.00 \$
Dna. Rodica ANGHELESCU	1000.00\$	Dna. Claudia DUMITRACHE	100.00\$
Fam. Dan ANINARU	100.00\$	Fam Corneliu DUMITRESCU	150.00 \$
Fam. Florian ANTON	100.00\$	Fam. Gheorghe DUMITRESCU	300.00 \$
Dl. ARDELEAN Adrian	500.00\$	Dna. Stela DUMITRESCU	100.00 \$
Dl. Vania ATUDOREI	400.00 \$	Fam. Daniel DUMITRIU	100.00 \$
M. Ovide BACIU	85.00 \$	Fam. Gelu DUPLENSCHI	1300.00\$
Fam Marian BALEA	300.00\$	Dna Mihaela ENĂCHESCU	80.00 \$
Fam. Adrian BANU	120.00 \$	Fam. Mihai ENE	100.00\$
Fam. Ioan BARBU (Rm. Vâlcea)	245.00 \$	Dna. Mihaela FÂRȘIROTU	200.00\$
Fam. Mihai BARON	1000.00 \$	Fam. Dr. Sorin FÂRȘIROTU	200.00 \$
Dna. Georgeta BĂDESCU	70.00 \$	Fam Daniela FETEA	1000.00\$
Dna. Petra BĂDINEANU	275.00 \$	Fam. Marco FERRETTI	400.00\$
Fam. Gabriel BANICA	100.00\$	Fam Edwvin FIANU	50.00\$
Fam. Alexandrina. BEJAN	1400.00 \$	P. C. Pr. Iosif FLOREA	200.00 \$
Fam. Ioan BEJAN	1,700.00 \$	Fam. Emil FLOREA	400.00\$
Dna. Jordelina BENEFEITO	235.00 \$	Dna Adriana FONTA	1000.00\$
Dna. Stela BELECA	135.00 \$	Dna. Elena FORNADE	100.00 \$
Fam. Doina BUCUR	300.00 \$	Fam. Ion GANDRABUR	400.00 \$
Dl. Grig BOUSARD	100.00 \$	Dna. Dr. Marilena GARDUS	170.00 \$
Fam. Daniel BULHAC	300.00 \$	Fam. Costel GAVRILA	170.00 \$
Dna. Stana BUNEA	260.00\$	Dna. Cristina GIEYSZTOR	300.00\$
Fam. Mihaela BUTTA	800.00 \$	Fam Lucian GELERIU	100.00\$
Fam. Nicolai CALENCIUC	50.00\$	Fam. Andrei GHEORGHIU	100.00\$
Fam. Camelia CAULY	100.00\$	Dna. Alexandra GEORGESCU	200.00 \$
Dl. Alexandru CETATEANU	500.00\$	Fam. L. GEORGESCU (Miami)	300.00\$
Fam. Valentin CHIRICA	600.00\$	Fam Marius GEORGESCU	1,100.00 \$
Fam. Vasile CHIRICA (Iasi)	125.00\$	Fam Victor GHEORGHIAN	2,410.00 \$
Dna. Mariana CHISILENCO	300.00 \$	Fam Lucia GHEORGHE	100.00\$
Dna. Silvia CHIRTIC (Boston)	500.00 \$	Fam. Basile GLIGA	1,200.00 \$
Fam. Dr. Tr. CIOC –Arad	200.00\$	Fam. Mihai GHITAN	280.00 \$
Dna. Ioana CINCA	90.00 \$	Fam Jack GOLD	100.00 \$
Fam Alex CIMPOIA	2250.00 \$	Fam. Mihaela GIUGARIU	200.00 \$
Prof. Angele COMNENE	100.00 \$	Fam. Adrian GRADISTEANU	600.00\$
Fam. Victor CONDURACHE	500.00 \$	Fam. Cătălin GRIGORIU	245.00 \$
Dna. Mioara CORTEZ	220.00\$	Fam Pr. Ioan IANCU (Laval)	400.00 \$
Dl. Dumitru COSMA	100.00 \$	Fam. Petru ITOAFA	100.00 \$

Fam. Marian <b>IONESCU</b>	740.00\$	Fam. Liviu <b>POPESCU</b>	585.00 \$
Fam. Mihai <b>IONESCU</b>	100.00 \$	Dnul. Lucian <b>POPESCU</b>	150.00\$
Fam. Dan <b>IODACHE</b>	150.00 \$	Fam. Teodor <b>POPESCU</b>	<b>1750.00 \$</b>
Dl. Aurelian <b>IORGA</b>	150.00 \$	Dl. Ștefan <b>PELMUȘ (Ro)</b>	200.00 \$
Fam. Marin <b>IORGA</b>	<b>4,450.00 \$</b>	Dra. Adriana <b>RADUCU</b>	150.00\$
Fam. Fidelio <b>ISAC</b>	270.00\$	Fam. Tamara <b>RENEL</b>	420.00 \$
Dra. Florina <b>IVAN</b>	300.00\$	Fam. Mircea <b>RENEL</b>	100.00\$
Fam. Dr. Farid <b>KHORIATI</b>	100.00 \$	Dna. Teodora <b>RENEL</b>	<b>1.025.00\$</b>
Fam. R. <b>KLECKNER (SUA)</b>	120.00\$	Dna. Laura <b>RIGA</b>	130.00 \$
Dna. Eugenia <b>KOS</b>	500.00 \$	Dna Elena <b>ROIZEN (Ro)</b>	50.00 \$
Fam. Christos <b>LAPPAS</b>	150.00\$	Fam. Cristian <b>ROMANESCU</b>	300.00 \$
Fam. Daniel <b>LAZĂR</b>	100.00 \$	Dna. Carmen <b>RUSU</b>	400.00 \$
Dna. Georgeta <b>LAZĂR</b>	190.00 \$	Fam. Florin <b>RUSU</b>	100.00\$
Fam. John <b>LAZUREC</b>	700.00 \$	Dl. Cristache <b>SANDORINO</b>	420.00 \$
Fam Gheorghe <b>LEANCU</b>	300.00 \$	Dna. Ana <b>SAVA</b>	290.00 \$
Dna. Daniela <b>LETCA</b>	120.00 \$	Fam. Valentina <b>SAVA</b>	200.00\$
Dna. Corina <b>LOGHIN</b>	150.00 \$	Dna. Florenta <b>SADEANU</b>	130.00\$
Fam. Horia <b>LUCHIAN</b>	<b>1.700.00 \$</b>	Dna. Dr. Sonia <b>SIMION</b>	200.00\$
Fam. Marian <b>LUMPAN</b>	125.00 \$	Dna. Mihaela <b>SIMIONESCU</b>	100.00 \$
Dl. Alexandru Vlad <b>LUNGU</b>	100.00 \$	Fam. Radu <b>STOICESCU</b>	500.00 \$
Fam. Marius <b>MAGAZIN</b>	500.00 \$	Dl. Tudor <b>STANCU</b>	200.00\$
Fam. Marius <b>MAN</b>	100.00\$	Fam. Craciun <b>STERIE</b>	700.00\$
Dna. Gabriela <b>MARCOCI</b>	100.00\$	Dna. Eugenia <b>ȘTEFAN</b>	300.00 \$
Fam Laszlo <b>MARTON</b>	150.00\$	Fam. George <b>ȘTEFAN</b>	200.00\$
Fam. Mircea <b>MANDA</b>	100.00\$	Fam Cristian <b>SONCUDI (SUA)</b>	150.00 \$
Fam. Marius <b>MAGAZIN</b>	600.00\$	Fam. A. <b>SOZANSCHI</b>	<b>1200.00\$</b>
Fam. Nedelea <b>MANOLE</b>	200.00\$	Dna Constanta <b>ȘTEFANSCHI</b>	100.00 \$
Dna. Elena <b>MANEA-FORNADE</b>	100.00 \$	Fam Ilie <b>ȘTIHARU</b>	300.00\$
Fam. Prof. <b>MATEESCU-MATTE</b>	<b>1100.00 \$</b>	Fam Ion <b>ȘTIHARU</b>	<b>1300.00 \$</b>
Fam. Ion <b>MARUNTELU</b>	100.00\$	Fam. Alexandru <b>SUCIU</b>	<b>2115.00 \$</b>
Dna. Carmen <b>MARUTA</b>	100.00\$	Fam. Teofil <b>TALOȘ</b>	100.00\$
Fam. Diana <b>DINICĂ MERIMS</b>	<b>4,500.00\$</b>	Fam. Mihai <b>TĂZLĂUANU</b>	100.00 \$
Fam. Antonio <b>MERZA (TO)</b>	850.00 \$	Fam. Ionel <b>TANASE</b>	130.00\$
Fam. Florin <b>MIHĂILESCU</b>	200.00 \$	Fam Gh. <b>TĂUTAN</b>	350.00 \$
Dna. Maria <b>MIHEȘTEAN</b>	100.00\$	Dna Ana <b>TEODORESCU</b>	<b>1000.00 \$</b>
Fam. Ion <b>MILEVSKI</b>	250.00 \$	Av. Serban <b>TISMANARIU</b>	110.00 \$
Fam Nicolae <b>MINCU</b>	<b>2300.00 \$</b>	Dna Carmen <b>TOFAN</b>	200.00 \$
Dna. Sarmiza <b>MIRCESCU</b>	100.00\$	Dna. Virginia <b>TOFAN</b>	100.00\$
Fam. Gheorghe <b>MIRON</b>	400.00 \$	Fam Dinu <b>TEOFILOVICI</b>	<b>1100.00 \$</b>
Dna. Daniela <b>MITESCU</b>	<b>1.000,00\$</b>	Fam. Leopold <b>THEROUX</b>	240.00 \$
Fam. Salomia <b>MOLDOVEANU</b>	100.00\$	Dna. Christine <b>TOMBERG</b>	225.00 \$
Dnul Silviu <b>MUNDIRU</b>	60.00\$	Fam. Ștefan <b>TUDOR</b>	600.00 \$
Fam. Nicolae <b>MITREA</b>	900.00 \$	Dna. Dr. Corina <b>ȚĂRANU</b>	<b>3,100.00 \$</b>
Dl. Constantin <b>MOROȘAN</b>	200.00 \$	Fam. Traian <b>ȚEPEȘ</b>	600.00 \$
Fam. Sorin <b>MURARIU</b>	300.00\$	Dna. Veronica <b>ȚIMIRAȘ – USA</b>	200.00\$
Fam. Iulia <b>MUTIU</b>	200.00\$	Dl. Bogdan <b>TRUFIM</b>	100.00\$
Fam. Daniel <b>MOSHUTZ</b>	<b>2900.00 \$</b>	Fam. George <b>TUPPER</b>	200.00\$
Dna. Gabriela <b>NASTASE</b>	100.00 \$	Dl. Matei <b>VARGA (Bucuresti)</b>	<b>2480.00 \$</b>
Dna. Elena <b>NEACȘU</b>	600.00 \$	Dra. Andreea <b>VASILIU</b>	100.00 \$
Fam. Mircea <b>NEACȘU</b>	<b>2000.00 \$</b>	Fam. Pr. Dr. Cezar <b>VASILIU</b>	<b>8000.00 \$</b>
Fam Teodor <b>NEAGOE</b>	500.00 \$	Pr. Constantin <b>VARLAN (Ro)</b>	50.00 \$
Dl. Adrian <b>NEAGU – BC</b>	150.00\$	Dna. Odette <b>WAGNER</b>	100.00\$
Dna Sava <b>NEGREAN (Sălaj)</b>	165.00 \$	Prof. Al. <b>ZAHARESCU</b>	100.00 \$
Fam. Nicolae <b>NEMA</b>	100.00 \$	Dl. Gheorghe <b>ZAMFIR-Rociu</b>	120.00 \$
Dl. Ludovic <b>NICOLAU</b>	175.00 \$	Fam Cristache <b>ZORZOR</b>	320.00 \$
Dna. Florica <b>NICULESCU</b>	70.00 \$	Dl Costel <b>ZOTA</b>	60.00 \$
Dna. Brîndusa <b>NICOLAE</b>	<b>1730.00\$</b>		
Fam Mircea <b>NICOLESCU</b>	100.00 \$		
Dna. Gabriela <b>NICA</b>	500.00\$		
Dl. Ioan <b>OANCEA</b>	200.00 \$		
Fam. Călin <b>OROS</b>	100.00\$		
Dnul Ivan <b>OZOUN</b>	100.00\$		
Dl. Emil <b>PĂNZARU (New York)</b>	<b>2000.00 \$</b>		
Dna. Măia <b>PĂDUREAN</b>	300.00 \$		
Fam. Alex. <b>PANAITESCU</b>	<b>1250.00 \$</b>		
Fam. Nicolae <b>PĂTRAȘCU</b>	120.00 \$		
Fam. Catalin <b>PETRIA</b>	150.00 \$		
Dl. G. <b>PRICOP – Craiova</b>	200.00\$		
Dl. Cristian <b>PĂVĂLUCĂ</b>	640.00 \$		
Fam. Constantin <b>PINTILEI</b>	350.00 \$		
Dna. Carmen <b>POPA</b>	100.00 \$		
Dna. Daniela <b>POPESCU</b>	110.00 \$		
Fam. Horia <b>POPESCU</b>	630.00 \$		

**TOTAL 168,830.00 \$**

(7 aprilie 2008)

*PS. Lista rămâne deschisă. Așteptăm în continuare donațiile Dumneavoastră.*

## DIN ACTIVITATEA BISERICII

## BOTEZURI

La 9 martie 2008 , Părintele Paroh a săvârșit botezul pruncăi, JULIE LANDRY, fiica Dlui Fernand Landry și al Doamnei Simona Barlan din St. Catherine, Qc.

Nași, Dl. Alex Archambauld si Dna. Isabelle Landry.

La 29 martie 2008 , Părintele Paroh a săvârșit botezul pruncăi, VICTORIA INDIA IORDANESCU DEFRANCE, fiica Dlui. Dr. Vlad Iordanescu si al Dnei Valerie Lafrance din Candiac, Quebec

Nași, Dl. Andre si Dna. Catherine Gosselin

În aceeași zi, Părintele Paroh a săvârșit botezul pruncului, VICTOR BOTA, fiul Dlui. Lucian Bota și al Dnei. Marina Noileanu din Les Cedres, Quebec.

Nași, Dl. Dan si Dna. Elena Tenea.

La 23 aprilie 2008 , Părintele Paroh a săvârșit botezul pruncului, STEPHEN BOIANGIU, fiul Dlui. Adrian Boianciu și al Doamnei Nicoleta Panait din Boucherville, Qc.

Nași, Familia Alex si Laura Petrulian.

Urăm noilor botezați, părinților și nașilor, sănătate fericire și prosperitate!

## CĂSĂTORIE

La 16 februarie 2008, Părintele Paroh a săvârșit căsătoria Domnului MARIUS CRISTIAN NEAGU cu Doamna CRYSTAL YANICKI, din La Salle, Qc.

Nași, Dna Judy Harkness si Dnul. Kristof Smikowski.

În aceeași zi, Părintele Paroh a săvârșit căsătoria Domnului BRENT VUCINOVIC cu Doamna DACIANA ARIADNA MINCIC, din SUA.

Nași, Familia Ramona si Dr. Eugen Sorin Negruț.

Urăm tinerilor căsătoriți, sănătate, fericire și casă de piatră !

## CONCERT DE FADO

Duminică 13 aprilie, orele 13, va avea loc în biserica noastră un concert extraordinar cu Regina muzicii fado din Canada, Dna. Jordelina Benfeito, fosta elevă a nemuritoarei Amalia Rodriguez.

Dna. Benfeito va fi acompaniată de orchestra sa de ghitare portugheze și va lansa cu această ocaze noul sau album *Ser Avo*. Intrarea este liberă iar colecta este benevolă. Prezentarea programului, Dl. Prof. Vania Atudorei.

## VENITURILE SĂPTĂMÂNNALE ALE BISERICII

## Februarie 2008

03.02.07 lumânări 170; cosulet 105 ; don 600, membrii 225.....	total 1100\$
10.02.07 lumânări 330 ; coșuleț 90; membri 150, don 245.....	total 815\$
17.02.07 lumânări 315; coșuleț 200 botez 150, casatorie 200, mebrri 375.....	total 1240\$
23.02.07 lumânări 235; coșuleț 50, mebrri 75, don 25.....	total 385\$

**Total 3540\$**

## Martie 2008

02.03.08 lumânări 410, cosulet 155, don 1000, membrii 225\$;.....	total 1790\$
09.03.08 lumânări 140 ; coșuleț 50 ; .....	total 190\$
16.03.08 lumânări 200 ; coșuleț 182 ; botez 150; .....	total 532\$
23.03.08 lumânări 250 ; coșuleț 140 ; don 290; membrii 300.....	total 980\$
30.03.08 lumanari 280; cosulet 180; membrii 300 .....	total 760\$

**Total 3270\$**

## DUMINICA ORTODOXIEI

Din 11 martie 843, Biserica Ortodoxă sărbătorește în fiecare an, în prima duminică din Postul Paștelui „Duminica Ortodoxiei” în amintirea restabilirii definitive a cultului Sfințelor Icoane în Imperiul Bizantin.

După tulburarea din Biserica bizantină din secolul al VIII-lea, prin încercarea unor împărați ca Leon al III-lea Isaurul sau Leon al V-lea Armeanul de a înlătura complet icoanele din biserici (iconoclastism), Sinodul al VII-lea Ecumenic de la Niceea din 787, convocat de Împărăteasa Irina și prezidat de Patriarhul Ecumenic Tarasie, orientându-se după învățătura Sf. Ioan Damaschin (+749) restabilește cultul Sfințelor Icoane, precizând că zugrăvirea icoanelor Mântuitorului, Maicii Domnului, Îngerilor și Sfinților este permisă, că icoanele sunt cinstite și nu adorate, că această cinstire trece la prototipul ei, adică la Sfântul reprezentat și că venerarea sfinților (doulia) este deosebită de adorare (latreia) care se cuvine numai lui Dumnezeu.

Un nou Sinod ținut la Constantinopol în martie 843, convocat de Împărăteasa Teodora și prezidat de Patriarhul Metodie, stabilește un text special de anatematizare a tuturor ereticilor, începând cu Simon Magul, cunoscut în istoria Bisericii ca Sinodiconul Ortodoxiei, incheiat cu cuvintele „Aceasta este credința Apostolilor, aceasta este credința Părinților Bisericii, aceasta este credința credincioșilor ortodocși, aceasta este credința care a creat Universul”. Acest text este recitat solemn în prima duminică din Postul Paștelui, numită de atunci, „Duminica Ortodoxiei” fiind precedat de procesiunea cu Sfintele Icoane.

Duminică 16 martie ac, în Biserica Ortodoxă Greacă „Sfântul Ioan Botezătorul” din St. Hubert, - Pr paroh Arhim. Andreas Desypris – **PS Episcop Chrystophoros, Vicarul Mitropoliei Ortodoxe Grecești din Toronto**, însoțit de doi arhimandriți, 15 preoți și doi diaconi din cadrul „Asociației Clerului Ortodox din Quebec” au săvârșit vecernia din Duminica Ortodoxiei, urmată de impresionanta procesiune cu Sfintele Icoane.

Cuvântul de învățătură a fost rostit de către PS Episcop Chrystophoros.

Arhiepiscopia Ortodoxă Română din SUA și Canada (Patriarhia Română) a fost reprezentată de P.C Pr. Prot. Gheorghe Chișcă (Catedrala Sf. Ioan Botezătorul) și PC Pr. Constantin Ciubotariu (Biserica Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil).

Episcopia Ortodoxă Română din America a fost reprezentată la această manifestare religioasă, de către Pr Dr. Nicolae Stoleru (Biserica Înălțarea Domnului); Pr. Ioan Iancu (Biserica Nasterea Maicii Domnului - Laval) și Pr. Prof. Dr. Cezar Vasiliu și C. Diac. Daniel Ungureanu (Biserica Sfântul Nicolae)

Un mare număr de credincioși de la cele peste 30 biserici ortodoxe din Montreal au luat parte la slujbă. În încheiere, parohia gazdă a oferit o recepție.

### Aniversarea Unirii Basarabiei.

Duminică 30 martie ac, Biserica Ortodoxă Română Sf. Nicolae din Montreal, prin Comitetul său cultural a aniversat Unirea Basarabiei cu Patria Mamă (27 martie 1918).

A fost prezent Dl. Consul General Ioan Bogdan Bucur.

Conferința aniversară cu titlul: „90 ani de la Unirea Basarabiei cu România” a fost prezentată de Pr. Prof. Dr. Cezar Vasiliu de la Facultatea de Teologie a Universității Sherbrooke, Canada.

Dl. Prof. Vania Atudorei, Președintele Comitetului nostru Cultural, a prezentat Concertul extraordinar de muzică populară al artiștilor din Republica Moldova și România: „Românie, plai cu dor”, oferit de orchestra de muzică populară: „Virtuozi Europei” din Montreal, dirijată de Prof. Dr. Nicolae Mărgineanu, formată din 12 instrumentiști, având ca soliști vocali: Mariana Iluțiu, Mariana Negruță, Maria Dimissi și Mircea Gheorghescu.

Reputatul actor Septimiu Sever a recitat un fragment din “Răzvan și Vidra” de BP Hașdeu.

Domnul Daniel Manolescu, directorul forum-ului Agora Romagna Latina a acordat Rondela tricoloră română unor personalități culturale românești din Montreal.

Concertul s-a bucurat de un deosebit succes.

## UNIFICAREA DATEI PAȘTELOR, PREMIZĂ A REFACERII UNITĂȚII CREȘTINE

Una dintre cele mai actuale probleme ale Bisericii creștine este aceea a refacerii unității sale vizibile. Modelul este acela al Bisericii primare unde - în ciuda diferențelor dintre Apus și Răsărit - exista o comuniune euharistică între toți creștinii. Din nefericire, condițiile istorice diferite au cauzat un proces reciproc de înstrăinare, transformând diferențele în confesiuni.

Una dintre aceste diferențe - simțită cu amărăciune de noi, cei de astăzi - este diferența în sărbătorirea Învierii Domnului sau Sf. Paști. Și în acest an, ortodocșii prăznuiesc Sf. Paști la 27 Aprilie, în timp ce catolicii și protestanții la 23 Martie.

Vom încerca, în cele ce urmează, să vedem cauzele care au determinat celebrarea Paștelor la date diferite și ce se poate face pentru ca toți creștinii să poată sărbători Învierea Domnului - cea mai mare sărbătoare a Bisericii creștine - la aceeași dată.

Răspândirea creștinismului în Imperiul roman a facilitat formarea de tradiții și practici locale care au devenit - cu timpul - diferențe în Biserică. Una din aceste diferențe a fost aceea a datei și felului calculării datei Paștelor.

Începutul controverselor pascale este destul de obscur și urcă - în istoria creștină primară - până la dezacordurile dintre iudeo-creștini și ceilalți creștini. Cele mai acute s'au manifestat în a doua jumătate a secolului al II-lea : creștinii **din Asia** celebră moartea și Învierea Domnului la 14 și 16 nissan - a IV-a lună din calendarul iudaic - împreună cu iudeii, urmând calendarul iudaic. Astfel, Paștele coincidea cu luna plină, după echinocțiul de primăvară, dar anul lunar era mai scurt decât cel solar cu 11 zile și 3 ore, fapt ce determina introducerea unei noi luni la fiecare 2-3 ani.

Imperfecțiunea calendarului iudaic și marile oscilații în anii cu noua lună intercalată creau impedimente pentru toți creștinii, care trebuiau să se îndepărteze de data astronomică pentru a nu întâlni Paștele iudaic; la **Roma și în Răsărit** se celebră răstignirea și Învierea vineri și duminică, într-o zi oarecare din lună. Ziua Paștelor era duminica ce urma după 14 nissan, după luna plină și după echinocțiul de primăvară. Dacă luna plină cădea duminica, Paștele era amânat pe duminica următoare.

La scurt timp au apărut diferențe și între Alexandria și Roma. La Alexandria echinocțiul era la 21 Martie, iar Paștele era calculat după un ciclu de 19 ani. Deci, Paștele cădea între 22 Martie și 25 Aprilie. La Roma echinocțiul era la 18 Martie, iar ciclul pascal de 16 ani. Ulterior, echinocțiul a fost mutat la 25 Martie, iar ciclul pascal la 84 de ani. Paștele cădea între 25 Martie și 21 Aprilie.

Controversele pascale, cele mai celebre, au fost acelea dintre Papa Anicet și Policarp Episcopul Smirnei, spre anul 155, sau între Papa Victor și Episcopul Policrat al Efesului spre anul 190.

Sinodul din Arles din 314 a hotărât, în canonul I, că Paștele să fie sărbătorit « *în același timp de toți creștinii* », Papa voind să impună computul său privind calcularea datei Paștelui ca la Roma, ceea ce n'a reușit.

S'a ajuns, astfel, la **Sinodul I ecumenic de la Niceea din 325**, care a stabilit că *Sf. Paște să fie celebrat peste tot în aceeași zi, adică duminică, după luna plină urmând echinocțiul de primăvară.*

Sarcina de a calcula data Paștelor a fost încredințată Bisericii din Alexandria Egiptului - datorită superiorității de atunci în probleme de astronomie - care trebuia să informeze celelalte Biserici locale. S'au păstrat scrisorile pascale ale Sf. Anastasie cel Mare, care anunța celorlalte Biserici surori data Sf. Paști.

Precizăm totuși că Sinodul I ecumenic din 325 nu a dat o regulă precisă, pur tehnică, asupra calculării datei Paștelor și că documentele și canoanele sale nu vorbesc de Paști. Numai în Enciclica sinodală către Bisericile din Egipt, Libia și Pentapole citim « *toți frații din Orient, care un timp celebră Paștele cu iudeii, îl vor celebra - de acum înainte - cu romanii, cu noi și cu toți cei care l'au celebrat totdeauna în acelaș timp cu noi* » (Socrate, Istoria bisericească, I, 9). Iar Enciclica Împăratului Constantin cel Mare vorbește de necesitatea ca toți creștinii să prăznuiască Paștele în aceeași zi, diferit de iudei.

În ciuda recomandărilor Sinodului din 325, Roma continua să calculeze Paștele după propriul său comput - nerespectând computul alexandrian - adăugând uzanța de

a nu-l celebra în prima duminică după o sâmbătă cu lună plină și de a nu depăși ca dată limită 21 Aprilie.

Sinodul din Antiohia din 341, în canonul I, a aplicat sancțiuni împotriva celor ce nu respectau recomandările Sinodului niceean, iar Sinodul de la Sardica din 343 a stabilit un interval de 50 de ani, acord ce n'a fost totuși respectat.

O primă unificare a avut loc în secolul al VI-lea când Roma, renunțând la computul său și pe baza recomandării făcute de Dionisie cel Mic, un învățat monah dobrogean - cel care a calculat era creștină de la Mântuitorul Hristos - a acceptat computul alexandrian, adică echinocțiul la 21 Martie, ciclul de 19 ani și limitele datei Paștelor între 22 Martie și 25 Aprilie.

Ziua Învierii Domnului - care în secolele precedente făcea parte din ciclul Rusaliilor - a fost legată de ciclul Paștelui și a sfârșit prin a purta numele de Paști. Au mai fost necesari încă 459 de ani pentru ca datele duble să dispară - fapt petrecut în 784 - și încă o sută de ani înainte de unificarea computului pascal în Occident.

În anul 1582, Papa Grigore XIII, cu ajutorul astronomului Aloisius Lilius, a reformat calendarul **iulian** - alcătuit la anul 44 înainte de Hristos de Iulius Cezar, după calculele astronomului Sosigene - suprimând 10 zile (4-15 Octombrie), diferența din acel an între anul astronomic și cel civil. Noul calendar s'a numit **gregorian** fiind acceptat imediat de catolici și din 1775 și de protestanți. Ortodoxia a refuzat să-l accepte, considerându-l - prin Patriarhul Ecumenic Ieremia II sau prin Mitropolitul Gheorghe Movilă al Moldovei - ca mijloc de propagandă catolică. Deci, din 1582 există practic două date ale Paștelor.

De-a lungul anilor, diferența dintre anul astronomic și cel civil s'a mărit, ceea ce a determinat țările ortodoxe să organizeze o Conferință la Constantinopol, în anul 1923, care a îndreptat calendarul iulian, motivată "*ca o necesitate inevitabilă la care nu se opune nici un impediment canonic*". Prin acceptarea de către statele civile a reformei gregoriene - Rusia și Bulgaria în 1918, Serbia și România în 1919, Grecia în 1923 - s'a ajuns la divergențe rezolvate parțial la Conferința din 1923 la care au participat reprezentanții Bisericilor Ortodoxe din Constantinopol, Serbia, România, Cipru și Grecia.

Biserica Ortodoxă Română, prin reprezentantul său Arhim. Iuliu Scriban, a fost de acord cu modificările

calendarului iulian, adică : a.- echinocțiul de primăvară s'a transferat din 8 în 21 Martie, suprimându-se diferența de 13 zile dintre anul astronomic și cel civil (1 Octombrie 1923 a devenit 14 Octombrie 1923) ; b.- anul va avea 365 zile și la fiecare patru ani se va adăuga o zi, la 29 Februarie (an bisect) ; c.- sărbătorile cu dată fixă rămân neschimbate ; d.- Paștele **va fi sărbătorit după calendarul iulian**, pentru a se păstra unitatea Bisericii, până când un Sinod ecumenic sau panortodox va hotărî diferit.

Marele avantaj al calendarului îndreptat în 1923 la Constantinopol este extraordinara lui precizie, reducându-se diferența dintre anul astronomic și cel civil de la 26,02 secunde, adică o zi la 3.500 zile din calendarul gregorian, la numai 2,02 secunde, adică o zi la 42.772 ani !

Din nefericire, nu toate Bisericile Ortodoxe locale au urmat recomandările Conferinței ortodoxe din 1923.

De atunci au acceptat aceste recomandări Bisericile Ortodoxe din Constantinopol, Antiohia, Alexandria, România, Bulgaria (din 1968), Cipru, Grecia, Polonia și mănăstirea Vatoped. Au rămas la calendarul iulian neîndreptat, Bisericile Ortodoxe locale din Ierusalim, Rusia, Iugoslavia și mănăstirile de la Athos și Sinai.

Problema unificării datei Paștelor s'a discutat - în cadrul ortodox - la Conferința de la Vatoped din 1930, la Congresul profesorilor de teologie ortodoxă de la Atena din 1936 și la Conferința de la Moscova din 1948.

Astăzi, problema unificării datei Paștelor a devenit de stringentă actualitate. Multe dintre diferențele celor două calendare provin din faptul că unii vor să evite coincidența cu Paștele iudaic, alții nu. Recomandarea Sinodului niceean din 325 de a interzice celebrarea Paștelor înainte de cele iudaice nu are caracter dogmatic, nici canonic, fiind dată în condițiile calendarului iudaic de atunci, din 325. Deci, orientarea după acel calendar și după ciclul pascal iudaic nu mai este nici adecvată, nici actuală. În plus, canonul 7 apostolic interzice celebrarea Paștelor înainte de echinocțiul de primăvară, iar canonul 1 al Sinodului antiohian din 314, interzice celebrarea Paștelor odată cu iudeii, nu înainte de ei.

Pentru regretatul profesor Teodor M. Popescu, soluția problemei este dublă: a.- una **relativă** - reducerea marelui spațiu pascal de la 35 zile (22 Martie la 25 Aprilie) la numai 7 zile ; b.- alta **absolută** - stabilirea

datei Paștelor la o dată fixă, la 15 Aprilie, soluție asemănătoare celei propuse de O.N.U.

Alt regretat profesor, Liviu Stan, vedea alte lipsuri în recomandările din 325: a.- aplicarea ad litteram a recomandărilor niceene nu este posibilă deoarece când în emisfera nordică este echinocțiul de primăvară, în cea sudică este cel de toamnă; b.- creștinii de la ecuator - unde nu-s echinocții - ar urma să nu sărbătorească niciodată Sf. Paști.

Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a adoptat la 8 Mai 1968, următoarea poziție oficială : “Sărbătoarea Paștelor ar putea să aibă loc la o **dată comună** : sau într-o **duminică mobilă**, între 22 Martie și 25 Aprilie, după echinocțiul de primăvară și după lună plină, sau la o **dată fixă care ar putea fi a II-a sau a III-a duminică din Aprilie**. În toate aceste cazuri nu se opun dificultăți nici de ordin dogmatic, nici canonic, nici cultic sau tipiconal ». Această poziție am prezentat-o personal la Simpozionul ecumenic organizat la Roma de Fundația Drăgan, la 10 mai 1969.

Fostul Patriarh Ecumenic Athenagoras I a cerut tuturor creștinilor, de Sf. Paște 1969, să celebreze Învierea Domnului la aceeași dată. Ca răspuns, între 16 și 19 Martie 1970, Centrul ortodox al Patriarhiei Ecumenice din Geneva a găzduit o Conferință consultativă intercreștină, organizată de Consiliul Ecumenic al Bisericilor și de Secretariatul pentru unitate al Vaticanului, făcându-se noi pași pe drumul rezolvării acestei probleme care divide astăzi pe creștini.

Consultația ortodoxo-catolică de la Aleppo Siria, din martie 1997 a prezentat trei propuneri privind unificarea datei Paștelor :

- a. menținerea regulei de la Niceea din 325 (Prima duminică, după luna plină, după echinocțiul de primăvară)
- b. folosirea datelor astronomice moderne pentru stabilirea exactă a echinocțiului de primăvară ;
- c. folosirea meridianului Ierusalimului.

Viitorul Sinod panortodox va discuta și problema unificării datei Paștelor, cum a făcut-o la Conferința panortodoxă Rodos I (1961), Rodos II (1963), Rodos III (1964), Chambesy (1968), existând speranțe că va fi rezolvată unitar de Bisericile Ortodoxe locale, pentru ca ulterior - în discuții cu catolicii și protestanții - să se găsească modalitatea unificării datei celei mai importante sărbători creștine : **Învierea Domnului**.

Mileniul al III-lea va trebui să vadă realizată unitatea Bisericii creștine, care desigur nu va fi uniformitate, ci unitate în diversitate, exprimată atât de frumos în testamentul Mântuitorului Iisus Hristos « *Ca toți să fie una* » (In. 17, 21).

### **Bibliografie selectivă**

1. Hefele/Leclercq, *Histoire des Conciles*, t. I, 1, Paris, 1907, p. 450-470.
2. A. Fliche - V. Martin, *Histoire de l'Église*, III, Paris, 1947, p. 88-90.
3. K. Bihlmeyer/H. Tuechle, *Storia della Chiesa*, 1, Brescia, 1955, p. 350-355.
4. E. Braniste, «*Problema unificării calendarului liturgic în Bisericile Ortodoxe*», in *Ortodoxia* no 2, 1955, p. 181-216.
5. T.M. Popescu et alii, *Istoria Bisericească Universală*, 1, Bucuresti, 1956, p. 137-140 și 214-216.
6. V. Vinay, *Storia della Chiesa*, II, Roma, 1961, p. 40-45.
7. O. de Urbina, *Nicée et Constantinople*, Paris, 1961, p. 50-95.
8. T.M. Popescu, «*Problema stabilirii datei Paștelor*», Le problème de la date de Pâques, in rev. *Ortodoxia*, no 2, 1964, p. 344-444.
9. J. Danielou-H. Marrou, *Nouvelle Histoire de l'Église*, I Paris, 1963, p. 136-140, vol. 11, Paris, 1968, p. 193-200.
10. SOEPI, Genève, no 15, din 24, Aprilie 1969.
11. Unificazione della Pasqua, Fondazione Dragan, Roma, 1969
12. M. Sesan, «*In problema unificării calendarului*», în *Mitropolia Ardealului*, no 9-10, 1969, p. 670-680.
13. L. Stan, «*Pentru serbarea Sf Pasti la aceeași dată*», în *Studii Teologice*, no 5-6, 1970, p. 369-385.
14. S. O. P., april 1997.

**Pr. Prof. Dr. Cezar Vasiliu**  
**Univ. Sherbrooke, Canada**



## LĂMURIRI PRIVIND CONSTRUIREA NOII CATEDRALE PATRIARHALE DIN BUCUREȘTI

Într-un comunicat cu titlul “Fericiți cei ce construiesc biserici, nu cei ce le demolează”, biroul de presă al Patriarhiei Române argumentează astfel necesitatea ca în capitala României să fie construit în sfârșit un locaș de cult care să aibă din start destinația de Catedrală patriarhală (spre deosebire de actuala Catedrală patriarhală, care a fost inițial biserică de mânăstire, apoi Catedrală mitropolitană și abia din 1925, când Biserica Ortodoxă Română a fost organizată ca Patriarhie, a devenit Catedrală patriarhală, n. red.):

“1. Construirea viitoarei Catedrale patriarhale, numită și Catedrala Mântuirii Neamului, reprezintă, înainte de toate, o necesitate cultică, ca spațiu pentru activitatea liturgică a Bisericii.

Actuala Catedrală patriarhală (cu o capacitate de aprox. 500 de persoane), de la a cărei construire se împlinesc anul acesta 350 de ani, este neîncăpătoare pentru numărul mare de credincioși care în fiecare duminică participă la Sf. Liturghie, atât în interiorul, cât și în exteriorul acesteia. Cu atât mai mult, o nouă Catedrală patriarhală mai încăpătoare devine o necesitate stringentă cu prilejul marilor sărbători religioase și momente solemne bisericești, cu caracter național și internațional.

2. Construirea noii Catedrale patriarhale este o necesitate arhitecturală pentru o capitală europeană cu o populație de peste două milioane și jumătate de locuitori. Catedrala va fi un simbol al capitalei unei țări din Uniunea Europeană, Bucureștiul fiind la ora actuală singura capitală europeană fără o catedrală reprezentativă. Așadar, construirea viitoarei Catedrale patriarhale nu distonează cu tradiția europeană, ci, dimpotrivă, o confirmă. De aceea, s-a creat și curentul de opinie: „O Catedrală pentru capitală!”

3. În ceea ce privește finanțarea construirii viitoarei Catedrale patriarhale, credincioșii români ortodocși, chiar dacă în majoritate săraci, reprezintă principalii donatori, alături de Statul român - care dorește să ajute la construirea viitoarei Catedrale patriarhale tocmai pentru că aproape 90 % dintre cei ce plătesc impozite la bugetul de stat sunt de confesiune ortodoxă. De altfel, noua Lege a Cultelor stipulează faptul că toate Cultele religioase recunoscute, deși de drept privat, sunt de utilitate publică (art. 8, alin. 1). Ca atare, Biserica Ortodoxă Română consideră firească ajutorarea de către stat și a altor culte religioase din

România, așa cum de altfel se întâmplă în țara noastră în ultimii 18 ani (a se vedea, de exemplu, Anexa la Legea Bugetului de Stat pe 2007).

4. Atribuirea de către Statul român a terenului pentru construirea Catedralei patriarhale reprezintă, mai ales, o reparație morală pentru cele cinci biserici demolate de către dictatura comunistă, în aceeași zonă.

5. Cât privește dimensiunile și capacitatea noii Catedrale patriarhale, reamintim faptul că în ziua sfințirii locului pe care aceasta urmează a fi construită, 29 noiembrie 2007, Prea Fericitul Părinte Patriarh Daniel a precizat faptul că noua Catedrală patriarhală nu va imita construcțiile imense din timpul dictaturii comuniste, ci, dimpotrivă, ea va fi un corectiv al lor, în sensul unei volumetrii decente și armonioase, care să evite orice stil gigantesc sau strivitor. De aceea, considerăm iresponsabilă folosirea în mass-media a unor expresii ca: „proiect megaloman”, „proiect faraonic”, „proiect paranoic de tip ceaușist” etc., chiar înainte de a fi apărut proiectul noii Catedrale patriarhale din București.

În acest context, informăm opinia publică din țară și străinătate că Patriarhia Română are dreptul și datoria de a construi viitoarea Catedrală - ca fiind un obiectiv necesar - indiferent de complexele celor ce caută să demoleze ceva încă înainte de a fi construit, poate tocmai pentru că suferă încă de sindromul comunist al programului de demolare a bisericilor din Capitală.

În același timp, Patriarhia Română mulțumește tuturor celor care până acum au ajutat Biserica, precum și celor care vor sprijini în continuare construirea viitoarei Catedrale patriarhale, rugând pe Preamilostivul Dumnezeu să binecuvânteze pe cei ce iubesc frumusețea sufletului credincios și frumusețea bisericilor născute și crescute din credință și dărnicie.

Noile conturi deschise la BCR - filiala sector 4 București - pentru construirea Catedralei Mântuirii Neamului sunt: RO53 RNCB 0075 0048 9503 0109 (LEI), RO26 RNCB 0075 0048 9503 0110 (USD), RO96 RNCB 0075 0048 9503 0111 (EURO).

**Maria Neagu,**  
Viața Cultelor, 15 februarie 2008

## PS EPISCOP DR. PETRONIU AL SĂLĂJULUI

**Petroniu (Petru din botez) Florea**, s-a născut în 30. 11. 1965, în localitatea Tg-Mureș, județul Mureș, din părinții Florea Traian și Florea Fira (ca al 8-lea dintre cei 9 copii ai familiei).

Cursurile școlii primare, gimnaziul și prima treaptă de liceu le-a urmat în Tg-Mureș.

Între anii 1983-1988 a fost elev al Seminarului Teologic Ortodox din Cluj-Napoca. În iulie 1988 a dat examen de admitere la Institutul Teologic Ortodox din Sibiu și a fost declarat admis.

Din septembrie 1988 până în iunie 1989 și-a satisfăcut stagiul militar, ca soldat cu termen redus, într-o unitate militară din Lugoj, județul Timiș.

În anul universitar 1989-1990 a urmat cursurile anului I ale Institutului Teologic Ortodox din Sibiu.

În octombrie 1990 s-a transferat la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca (nou înființată), pe care a absolvit-o în iunie 1993.

Teza de licență cu titlul: **„Moise la interferența realității istorice și a reflecțiilor patristice”** a susținut-o în sesiunea iunie 1993, obținând nota 10, iar ca medie generală a celor patru ani de facultate a avut 9,67.

În anul universitar 1993-1994 a urmat cursuri de greacă modernă, în cadrul secției de Filologie, a Facultății de Filozofie din Universitatea Aristotel, Tesalonic, Grecia, pe care le-a absolvit cu calificativul „excepțional”.

Între iunie 1994 - decembrie 1998 a fost doctorand al Facultății de Teologie Ortodoxă din Tesalonic.

În timpul anilor de studii în Grecia a fost de trei ori în misiune creștină la Calcutta, în India, unde a predat elemente generale de învățătură creștină ortodoxă, creștinilor ortodocși de acolo.

În 15. 12. 1998 și-a susținut teza de doctorat cu titlul: **„Literatura patrologică românească în secolul XX”**, la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Tesalonic, obținând calificativul: „excepțional”.

În 15. 01. 1999 a depus jurământul de doctor în teologie, la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Tesalonic.

În 04. 02. 1999 a dat examen și a fost admis ca preparator la disciplinele: Catehetică, Omiletică și Practică Pedagogică, la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Alba Iulia.

În 10. 04. 1999 a fost hirotonit diacon. În noaptea Sfințelor Paști din 11. 04. 1999 a fost hirotonit preot celibatar, pe seama catedralei arhiepiscopale din Alba-Iulia. În vara anului 1999 a predat la Calcutta, în India, cursuri aprofundate de teologie ortodoxă, preoților ortodocși din Bengalul de Vest.

La data de 04. 06. 2000 a primit distincția de iconom stavrofor.

În 27. 06. 2000 a fost tuns în monahism de Înalț Prea Sfințitul Părinte Arhiepiscop Andrei de Alba Iulia, fiind închinoviat la catedrala arhiepiscopală din Alba Iulia, care are regim de mănăstire, schimbându-i-se numele din Petru, în Petroniu. În aceeași zi a fost ridicat la rangul de protosinghel.

În sesiunea de lucru din 12 09 2000, la propunerea Prea Sfințitului Părinte Episcop Ioan al Oradiei, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române l-a ales arhieru vicar al Eparhiei Oradiei.

În 14. 09. 2000 Înalț Prea Sfințitul Părinte Arhiepiscop Andrei de Alba Iulia l-a hirotesit arhimandrit.

În 01. 10. 2000 a fost hirotonit și instalat arhieru vicar al Eparhiei Oradiei, cu titulatura de Sălăjanul. Hirotonia a avut loc în „Biserica cu lună” din Oradea.

În anul 2001 Ministerul Educației Naționale din România i-a echivalat diploma de doctor în teologie.

Între anii 2002 - 2005 a predat cursuri de „Formare duhovnicească” la Facultatea de Teologie Ortodoxă din cadrul Universității din Oradea.

Din noiembrie 2003 este reprezentantul Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române în Comisia Mixtă Internațională de Dialog Teologic Ortodox – Catholic, iar din noiembrie 2005 este membru în Comitetul Coordonator al acestei Comisii.

În calitate de arhieru vicar a sfințit piatra de temelie pentru 26 biserici, a târnosit 60 lăcașuri de cult, a resfințit 92 de biserici, a hirotonit 125 diaconi, 119 preoți și un arhieru (bineînțeleas în sobor).

Ca ierarh a efectuat vizite pastorale, misionare și ecumenice în diverse țări ale lumii, precum: Argentina, Australia, Austria, Belgia, Brazilia, Chile, Franța, Germania, Grecia, Italia, Mexic, Noua Zeelandă, Portugalia, Statele Unite ale Americii și Turcia.

A efectuat peste 800 de vizite pastorale și canonice în parohiile din Eparhie.

A susținut un număr mare de conferințe în Eparhie și în afara acesteia.

A acordat numeroase interviuri la televiziune, radio și presa.

### **Participări la conferințe, simpozioane și întâlniri în țară și peste hotare:**

În februarie 1991 a participat la Canberra, Australia, la cea de-a 7-a adunare generală a Consiliului Ecumenic al Bisericilor, fiind reprezentantul studenților Facultății de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca și membru al delegației Bisericii Ortodoxe Române. Tema generală a acestei adunări a fost: **„Vino, Sfinte Duh – reinnoiește întreaga creație”**.

Între 1994 - 1999 a fost de patru ori în misiune creștină la Calcutta și în Bengalul de Vest, India.

În luna septembrie 2002 a participat la cel de-al treilea congres internațional organizat de Patriarhia Ecumenică în insula Leros, Grecia, cu tema: **„Ortodoxia și lumea”**.

În luna aprilie 2003 a luat parte la Bad Segeberg, Germania, la consultația **„Despre cooperare în misiune”**, organizată de Conferința Bisericilor Europene, Consiliul Bisericilor din America Latină și Consiliul Ecumenic al Bisericilor, ca delegate al Bisericii Ortodoxe Române.

Tot în luna aprilie a anului 2003 a participat la Universitatea din Oradea la simpozionul „**Creștinismul pe teritoriul vechii Dacii în mileniul I**”, organizat de Facultatea de Istorie din cadrul Universității oradene cu conferința: „**Începuturile vieții creștine la «gurile Dunării»**”.

În luna mai 2003 a luat parte la Universitatea din Oradea la sesiunea de comunicări științifice: „**Byzance après Byzance**” organizată de Facultatea de Teologie Ortodoxă din Oradea, Facultatea de Istorie din Oradea, Muzeul Țării Crișurilor din Oradea și Episcopia Ortodoxă Română a Oradei, Bihorului și Sălajului, prilejuită de comemorarea a 550 de ani de la căderea Constantinopolului sub turci, cu conferința:

„**Sfântul Munte Athos înainte și după căderea Constantinopolului sub turci**”.

În aceeași lună a anului 2003 a participat la Roma, la simpozionul: „**Slujirea petrină**”, organizat de Consiliul Pontifical pentru Promovarea Unității Creștine, ca delegat al Bisericii Ortodoxe Române.

În perioada 24 - 26 septembrie 2003 a luat parte la Padova, Italia, la colocviul ecumenic internațional al episcopilor ortodocși și catolici, cu tema: „**Biserica și societatea**”, organizat de Episcopia Romano Catholică de Padova, în colaborare cu Mitropolia Moldovei și Bucovinei și cu Episcopia Romano Catholică de Iași, ca membru al delegației Bisericii Ortodoxe Române.

În zilele de 26-27 aprilie 2004 a participat la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Alba Iulia la simpozionul internațional «**Spiritualitate și consumism în Europa unită**» cu conferința: „**Pentru o «biografie dogmatică» a consumismului**”.

În luna octombrie 2004 a luat parte la Tesalonic, Grecia, la cea de-a opta consultație dintre Biserica Ortodoxă și Grupul Partidului Popular European (Creștin Democrat) și Partidele Democrate din Parlamentul European, cu tema: „**Construirea Europei prin reconciliere și cooperare**”, ca delegat al Bisericii Ortodoxe Române.

În perioada 09 – 15 mai 2005 a participat la Atena, Grecia, la cea de-a 13-a conferință internațională despre misiune și evanghelizare, cu tema: „**Vino, Sfinte Duh, vindecă și reconciliază**” organizată de Consiliul Ecumenic al Bisericilor, ca delegat al Bisericii Ortodoxe Române.

În zilele de 12-13 septembrie 2005 a participat la Constantinopol (Istanbul-Turcia) la întâlnirea delegațiilor Bisericii Ortodoxe în Comisia Mixtă Internațională de Dialog Teologic Ortodox - Catholic, ca reprezentant al Bisericii Ortodoxe Române.

În perioada 04 – 07 decembrie 2005 a luat parte la Volos, Grecia, la simpozionul internațional „**Rolul Bisericilor din țările balcanice în Europa extinsă**” organizat de Mitropolia de Dimitrias și Almyros, ca delegat al Bisericii Ortodoxe Române și a susținut conferința: „**Moștenirea duhovnicească a țărilor balcanice și rolul Bisericilor din aceste țări în Europa Unită**”.

În zilele de 13 - 16 decembrie 2005 a participat la Roma, Italia, la întâlnirea Comitetului Coordonator al Comisiei Mixte Internaționale de Dialog Teologic Ortodox – Catholic.

În perioada 18-25 septembrie 2006 a luat parte la Belgrad, Serbia, la întâlnirea Comisiei Mixte Internaționale de Dialog Teologic Ortodox – Catholic.

**Cărți publicate:** „**Opera exegetică a Sfântului Maxim Mărturisitorul**”, Editura Academos, Tg-Mureș, 1998, 160 p. „**Virtuțile la Părinții Filocalici**”, Editura Universității din Oradea, 2001, 329 p. „**Icoana ortodoxă**”, Editura Episcopiei Ortodoxe Române a Oradei, Bihorului și Sălajului, 2002, 259 p. „**Calea mântuirii**”, Editura Episcop Nicolae Popovici, 2003, 278 p. „**Cuvintele Domnului**”, Editura Episcop Nicolae Popovici, 2004, 313 p. „**Aleșii lui Dumnezeu**”, Editura Episcop Nicolae Popovici, 2005, 245 p. „**Merinde pentru suflet**”, Editura Episcop Nicolae Popovici, 2006, 337 p. „**Nestemate din comoara credinței**”, Editura Episcop Nicolae Popovici, Oradea, 2007, 301 p.

În anul 2003 a elaborat Pastorală Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române la Duminica Ortodoxiei.

**Articole publicate:** „**Vino, Sfinte Duh**”, în cotidianul mureșan «Cuvântul liber», din 25. 04. 1991. „**De la Eden la Paradis**”, în revista «Logos» a Facultății de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca, nr. 1/1991. „**India: Sharing is divine**”, în revista Americană «Orthodox Christian Mission Center», nr. 2/1994. „**Misterul morții**”, în «Credința Ortodoxă», Revista Facultății de Teologie Ortodoxă din Alba-Iulia, nr. 2/1999.

„**Incursiune în absolut**”, în «Legea Românească», Revista de cultură religioasă a Episcopiei Ortodoxe a Oradei, nr. 3/1999. „**Suferința - cruce pe calea mântuirii**”, în «Legea Românească», nr. 4/1999. „**Crearea omului la Sfinții Părinți**”, în «Credința Ortodoxă», nr. 1/2000. „**Sfinții Îngeri**”, în «Legea Românească», nr. 1/2000.

„**Întruparea Cuvântului, plan veșnic al lui Dumnezeu**”, în «Credința Ortodoxă», nr. 2/2000. „**Rătăcirile acestui veac**”, în «Legea Românească», nr. 2/2000. „**Odihna lui Dumnezeu**”, în «Legea Românească», nr. 3/2000. „**Întruparea Fiului lui Dumnezeu și mântuirea omului**”, în «Legea Românească», nr. 4/2000. „**Acatistul învierii Domnului**”, în «Legea Românească», Revista de cultură religioasă a Episcopiei Ortodoxe a Oradei, Bihorului și Sălajului, nr. 1/2001.

„**Profesia**”, în «Legea Românească», nr. 2/2001. „**Iubirea lui Dumnezeu față de om**”, în «Legea Românească», nr. 3/2001. „**Întoarcere spre trecut**”, în «Legea Românească», nr. 3/2001. „**Icoana nașterii Domnului**”, în «Legea Românească», nr. 4/2001. „**Criza României de astăzi este materială sau spirituală?**”, în «Legea Românească», nr. 4/2001. „**Geniul cel bun**”, în «Grai maramureșean și mărturie ortodoxă», Volum omagial dedicat Prea Sfințitului Episcop Justinian Chira al Maramureșului și Sătmarului la împlinirea vârstei de 80 de ani, Editura Episcopiei Ortodoxe a Maramureșului și

Sătmarului, Baia Mare, 2001. „Anii omului” în «Legea Românească», nr. 1/2002.

„Moment aniversar la Oradea: 200 de ani de la nașterea lui Emanuil Gojdu” în «Legea Românească», nr. 1/2002. „Icoanele învierii Domnului”, în «Legea Românească», nr. 2/2002. „Iubirea lui Dumnezeu, suport al întregii existențe”, în «Legea Românească», nr. 3/2002. „Împărăția cerurilor”, în «Legea Românească», nr. 4/2002. „Învierea Domnului Hristos” în «Legea Românească», nr. 1/2003. „Păcatul clevetirii” în «Legea Românească», nr. 1/2003. „Frecventarea bisericii” în «Legea Românească», nr. 2/2003. „Sfântul Munte Athos” în «Legea Românească», nr. 3/2003.

„Iisus Hristos, Dumnezeu și om într-un ipostas” în «Legea Românească», nr. 4/2003. „Părintele Dumitru Stăniloae și Filocalia” în «Legea Românească», nr. 4/2003. „Samarinenii” în «Legea Românească», nr. 1/2004. „Credința” în «Legea Românească», nr. 2/2004. „Începuturile vieții creștine la «gurile Dunării»” în «Legea Românească», nr. 2/2004. „Pentru o «biografie dogmatică» a consumismului” în volumul «Spiritualitate și consumism în Europa unită» Editura Reîntregirea, Alba Iulia 2004. „Puterile îngerești și Sfânta Liturghie” în «Legea Românească», nr. 3/2004.

„Sfântul Ștefan al românilor” în «Legea Românească», nr. 3/2004. „Istoria nașterii Domnului Hristos” în «Legea Românească», nr. 4/2004. „Icoana, caracteristică a spiritualității ortodoxe” în volumul «Biserica în misiune; Patriarhia Română la ceas aniversar», Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București 2005. „Praznicul Bunevestiri” în «Legea Românească», nr. 1/2005. „Luca și Cleopa pe drumul Emausului” în «Legea Românească», nr. 2/2005. „Sfânta Cruce” în «Legea Românească», nr. 3/2005. „Mila” în «Legea Românească», nr. 4/2005.

„Păcatul” în «Legea Românească», nr. 1/2006. „Urcușul duhovnicesc” în «Legea Românească», nr. 2/2006. „Sfinții și animalele” în «Legea Românească», nr. 3/2006.

„Moștenirea duhovnicească a Țărilor Balcanice și rolul Bisericilor din Balcani în Europa Unită” în «Legea Românească», nr. 4/2006.

**Pr. Ioan Aurel Bolba**, Figuri Luminoase de Ierarhi și Preoți cărturari, Vol I, Ed. Ex Ponto, Constanța, 2006, pp 85-94

N. Red

Sf. Sinod al BOR, în ședința din 5 martie 2008 a ridicat pe PS Arhiepiscop Vicar Petroniu Sălăjanul la rangul de Episcop Eparhial al noii Episcopii a Sălajului.

## CÂND EPISCOPUL ROMEI ERA ORTODOX, ATUNCI ERA PRIMUL ÎNTRE PATRIARHI

Comisia Mixtă Internațională pentru Dialog Teologic între Biserica Ortodoxă și Biserica Romano-Catolică, care și-a început activitatea în anul 1980, are scopul de a analiza aspecte ale învățaturii de credință aflate în divergență între cele două Biserici, în vederea „restaurării comuniunii depline dintre cele două Biserici, bazată pe unitatea de credință, potrivit experienței și tradiției comune a Bisericii primare”. În măsura în care această Comisie ar găsi soluțiile necesare concilierii, ea nu are mandatul de a se pronunța asupra posibilei uniri a celor două Biserici, decizia revenind, în ceea ce privește partea Ortodoxă, Sinodului Panortodox.

Membrii Comisiei de dialog, întruniți la Belgrad (septembrie 2006) și Ravenna (octombrie 2007) au dezbătut rolul episcopului și al sinoadelor în viața Bisericii, la nivel local, regional și universal, documentul comun adoptat precizând următoarele: *„Ambele părți (n.n. cea ortodoxă și cea romano-catolică) sunt de acord că în vremea Bisericii nedespărțite (până în 1054), această ordine canonică (taxis) (n.n. Roma, Constantinopol, Alexandria, Antiohia și Ierusalim) era recunoscută de toți. (n.n. Cele două părți) mai sunt de acord că Roma, care potrivit expresiei Sfântului Ignatie al Antiohiei este Biserica care ‘prezidează în iubire’ (Epistola către Romani, prolog), ocupa primul loc în această ordine canonică (taxis) și, prin urmare, episcopul Romei era primul (protos) între patriarhi. (n.n. Cele două Biserici) nu sunt de acord însă în ceea ce privește interpretarea dovezilor istorice din prezent cu privire la prerogativele episcopului Romei drept protos, o chestiune care era deja înțeleasă în moduri diferite în primul mileniu” (paragraf 41 din Documentul întrunirii de la Ravenna).*

Delegații Bisericilor Ortodoxe și cei ai Bisericii Romano-Catolice nu au luat în discuție și nu au căzut de acord asupra faptului că episcopul Romei ar fi, în acest moment, primul între patriarhii lumii. Acest lucru ar fi imposibil, de vreme ce actualul episcop al Romei a și eliminat, la începutul anului 2006, dintre titlurile sale pe cel de patriarh al Occidentului.

Primatul papal va fi luat în discuție de această Comisie în următoarele două etape: 2007-2009 „Primatul în primul mileniu creștin”; 2009-2011 „Primatul în cel de-al doilea mileniu creștin”.

**+ Petroniu Sălăjanul**

Arhiepiscop Vicar al Arhiepiscopiei Oradiei  
Vestitorul Ortodoxiei, nov. – dec. 2007



Sfânta Euharistie, Sfânta Împărtășanie sau Sfânta Cuminecătură este Taina prin care creștinul se împărtășește cu însuși Trupul și Sângele Domnului spre iertarea păcatelor și spre viața de veci. Născut la viața de viața cea nouă - viața în Hristos - prin Botez, întărit în ea prin pecetea darului Sfântului Duh - prin Mirungere - curățat de zgura păcatului - prin Mărturisire - credinciosul poate primi Taina Tainelor, Sfânta Împărtășanie. Este numită și Sfânta Euharistie, adică mulțumire, pentru că atunci când a fost așezată de Domnul la Cina cea de Taină, Mântuitorul a mulțumit Tatălui ceresc înainte de a frânge pâinea și a o da Sfinților Apostoli. Dar este și jertfa de mulțumire către Dumnezeu adusă de Sfânta Biserică, de credincioșii ei, prin Episcop sau preot.

### 1.- Când a fost întemeiată această Taină ?

Sfânta Euharistie a fost întemeiată la Cina cea de Taină când Mântuitorul a luat pâinea, S'a rugat și a binecuvântat-o zicând: *«Luați, mâncați, acesta este trupul Meu»*. Apoi a luat paharul, a mulțumit, l-a binecuvântat zicând: *«Beți dintru acesta toți, acesta este sângele Meu, al Legii celei noi, care pentru mulți se varsă spre iertarea păcatelor»*. (Mt. 26, 26-28). Apoi a adăugat *«Acesta s'o faceți întru pomenirea Mea (Lc. 22, 19)*.

### 2.- Cum se transformă pâinea și vinul în Trupul și Sângele Domnului ?

Această prefacere se face în timpul Sfintei Liturghii, când Episcopul sau preotul se roagă *«Încă aducem Ție*

*această slujbă duhovnicească și fără de sânge și Te chemăm, Te rugăm și cu umilință la Tine cădem; Trimite Duhul Tau cel Sfânt peste noi și peste aceste Daruri ce sunt puse înaintea și fă, adică, pâinea aceasta, Cinstit Trupul Hristosului Tău, iar ceea ce este în potirul acesta, Cinstit Sângele Hristosului Tău, prefăcându-le cu Duhul Tău cel Sfânt.*

În acest timp, la strană se cântă *«Pre Tine Te laudăm»*, iar credincioșii îngenunchiază, căci acum se săvârșește prefacerea pâinii și vinului în Trupul și Sângele Mântuitorului, iar nu atunci când se rostesc cuvintele de instituire a Tainei *«Luați, mâncați . . . Beți dintru aceasta toți . . .»*

Prefacerea se face în chip tainic, mai presus de înțelegerea noastră.

### 3.- Cine poate săvârși Sfânta împărtășanie?

Sfânta Taină a împărtășanie se săvârșește numai de Episcop și de preot, în virtutea puterii dată lor de Mântuitorul Iisus Hristos, prin Sfinții Apostoli (Lc. 22, 19) și numai în cadrul Sfintei Liturghii. Darurile ce se aduc sunt pâinea de grâu curată și dospită și vinul curat, din struguri.

### 4.- Sfânta împărtășanie este numai o Taină sau mai mult decât atât?

Pe lângă faptul că Sfânta împărtășanie este o taină, ea este o jertfă. Aceasta se vede din cuvintele de instituire *«Acesta este trupul Meu care se frânge pentru voi»* (I Cor. 11, 22) *«Acesta este sângele Meu, al Legii celei noi, care pentru voi și pentru mulți se varsă spre iertarea păcatelor (Mt. 26, 28)*. Trupul se frânge și Sângele se varsă numai în jertfă. În al doilea rând, Sfânta Euharistie face prezentă și continuă jertfa Mântuitorului de pe Golgota. Domnul este și jertfitor și jertfă. Deosebirea este că jertfa de pe cruce era sângeroasă, pe când cea din Sfânta Euharistie este nesângeroasă, însă strâns unită cu cea de pe cruce, pe care o actualizează până la sfârșitul veacurilor.

### 5.- De câte ori pe an se cuvine sa se împărtășească credinciosul ?

Împărtășirea credincioșilor este legată de Mărturisirea păcatelor. Povăturile din Liturghier precizează *«Preoții de enorie să învețe poporenilor că, într'un cuget curat, atât partea barbătească, cât și cea femeiască, de va fi cu putunță la praznice, iar de nu, negresit în cele patru posturi de peste an, să se*

*pregătească pentru Sfânta împărtășanie . . . Iar de vor vrea să se aproprie de Sfânta împărtășanie și afară de cele patru posturi obișnuite, să postească mai înainte și să se pregătească după rânduială, prin mărturisirea păcatelor»* (Liturghier, ed. 1987, p. 442). Desigur, este de dorit ca fiecare creștin să se împărtășească cât mai des, binențeles pregătindu-se prin post, rugăciune și spovedanie.

### **6.- Cine se poate împărtăși ?**

Pot primi Sfântul Trup și Sângele Domnului numai creștinii pregătiți și vrednici, așa cum ne învață Sfântul Apostol Petru «*Să se cerceteze omul pe sine și așa să mănânce din pâine și să bea din pahar; căci cel ce mănâncă și bea cu nevrednicie, osândă își mănâncă și bea, nesocotind Trupul Domnului*» (I Cor. 11, 28-29). În general, sunt opriți de la Sfânta împărtășanie cei vinovați de păcate grele (lepădare de credință, ucideri, desfrânare, curvii, furturi și hoții, cămătarii (Canonul 32 al Sfântului Nichifor Mărturisitorul), cei ce umblă cu farmece sau vrăji și descântece), precum și cei pe care duhovnicul îi găsește nevrednici.

### **7.- Cum se cuvine să ne pregătim pentru Sfânta împărtășanie ?**

Pregătirea credinciosului pentru împărtășanie este trupească și sufletească, și constă din:

- a.- spovedanie (mărturisirea păcatelor) fără de care nimeni nu se poate împărtăși; numai copiii până la 10 ani sunt scutiți de spovedanie ;
- b.- împăcarea cu toți. Să nu fi certat cu nimeni și să nu ai nimic împotriva cuiva;
- c.- înfrângerea de la orice poftă trupească, cu câteva zile înainte, și abținerea de la mâncare și băutură în ziua împărtășirii. Numai celor bolnavi pe moarte li se poate da Sfânta împărtășanie pe mâncate.

### **8.- Când și cum se împărtășesc mireni sau laicii ?**

Mireni se împărtășesc în afara Sfântului Altar, după împărtășirea Preotului, la chemarea «*Cei cu frica lui Dumnezeu, cu credință și cu dragoste să vă apropiați*». Mai întâi se împărtășesc bărbații, cei bătrâni în frunte, apoi femeile și pe urmă copiii, fiecare ținând în mână câte o lumânare aprinsă în semn de cinstire pentru stăpânul Hristos al Cărui Sfânt Trup și Sânge îl vor primi în casa trupului și sufletului lor. Înainte de a-i împărtăși, preotul citește, în numele lor, rugăciunile «Cred Doamne și mărturisesc . . .», «Cinei Tale celei de taină . . .» și «Nu spre judecată sau spre osândă . . .» Spre deosebire de clerici, credincioșii primesc deodată

atât Trupul cât și Sângele Domnului, din mâna preotului, cu lingurița din potir. În acest timp, la strană se cântă «Trupul lui Hristos primiți . . .». Cel ce a primit Sfânta împărtășanie se cade să nu mai sărute icoane sau mâna cuiva, să nu scuipe pe jos și să nu rostească în aceea zi vreun cuvânt de ocară, de clevetire sau vorbe deșarte ca să nu spurce gura sa în care a primit pe Domnul.

### **9.- Cum se împărtășesc bolnavii ?**

Bolnavii pot fi împărtășiți de preot afară din biserică, în spitale sau casele lor, cu particule din Sfântul Trup, sfințit anume în acest scop în Joia Patimilor și păstrat în Altar în chivotul de pe Sfânta Masă. Nu se poate da Sfânta împărtășanie bolnavilor căzuți în stare de inconștiență sau celor ieșiți din minți.

### **10.- Care sunt roadele Sfintei Împărtășanii ?**

Cel ce se împărtășește cu Trupul și Sângele Domnului se unește tainic cu Hristos și prin aceasta își umple sufletul cu har și cu toate bucuriile duhovnicești pe care le aduce o asemenea unire «*Cel ce mănâncă trupul Meu și bea sângele Meu, rămâne întru Mine și Eu întru el*» (In. 6, 56), își sporește viața duhovnicească «*Cel ce mănâncă trupul meu va trăi prin Mine*» (In. 6, 57). De asemenea, harul divin sporește în el, slăbesc înclinările rele, este curățit de păcate și moștenitor al vieții veșnice.

Euharistia este Taina unității Bisericii, cea mai mare, mai înaltă, mai adâncă și mai înfricoșătoare dintre Taine, fiindcă prin ea credincioșii se împărtășesc nu numai cu harul divin, ci și cu Însuși izvorul harului, Iisus Hristos. Este Taina izvorâtă din jertfa adusă de Domnul pe cruce, pentru vii și morți, și din ea ne împărtășim pentru viața noastră în veci fericită. Sfântul Ignatie Teoforul numește Împărtășania «*leacul nemuririi*» !

**Părintele Cezar**

### **Bibliografie**

I.P.S. Mitropolit Dr. NICOLAE al Banatului, **Învatatura de credința ortodoxa**, Bucuresti 1992 ; **Rugăciuni și învățături de credința ortodoxa** (Ed. Bartolomeu Anania), Bucuresti 1986 ; +Episcop Vasile al Oradiei, **Carte de învățatura creștină**, Bucuresti 1978.

## SFÂNTUL MARE MUCENIC GHEORGHE

(23 Aprilie)



Primăvara, anotimpul gingășiei și al florilor, prin puterea luminii și căldurii soarelui, toate renasc la viață: crângurile înverzesc, pomii se umplu de floare, păsările își construiesc cuiburile, iar noi, oamenii, ne bucurăm ca unii ce trăim în mijlocul naturii rechemate la viață.

Dar, alături de primăvara firii, există și aceea a harului divin. După veacuri de întuneric, răsărit-a lumii Hristos, soarele dreptății, ridicat din mormânt, înviat și înălțat la cer spre mărirea cea neapasă a Tatălui. De acolo, a trimis lumii pe Duhul Sfânt, făcătorul de viață, așa cum trimite soarele razele sale calde peste pământ, întemeind vizibil Biserica la Rusalii.

Iar dintre lucrările harului divin ce s'au împlinit în Biserica primară, cea mai minunată a fost aceea a muceniei creștine în care a strălucit unul din vitejii mărturisitori ai credinței, **Sfântul Mare Mucenic Gheorghe**.

Timp de peste trei secole, Biserica creștină a fost prigonită de împărații romani cu o ură fără margini, de la Nero (54-68) până la Dioclețian (284-305), în timpul celui din urmă trăind și Sfântul Gheorghe, originar din părțile Capadociei. Provenea dintr'o familie nobilă și ajunsese la demnitatea de comis sau mare dregător imperial, post de răspundere administrativă și militară.

Pe lângă pregătirea intelectuală, Sfântul Gheorghe cultiva în suflet virtuțile creștine pe care

le propovăduia și celor din jurul său. Împăratul Dioclețian, văzând că religia creștină ia amploare, a declanșat o persecuție sângeroasă. Sub influența neoplatonicului Profiriu - care, între anii 290 și 300 scrisese o lucrare în 15 cărți pentru combaterea creștinismului - Dioclețian a emis patru decrete de persecuție sub lozinca radicală «*nomen christianorum delete*», adică "numele creștinilor să fie nimicit" (Eusebiu din Cezareea, **Istoria Bisericească**, VIII, 2).

Primul decret - cel care ne interesează în legătură cu Sfântul Gheorghe - a fost dat la 24 Februarie 303. Acesta prevedea dărâmarea lacașurilor de cult, interzicerea adunărilor creștinilor, arderea cărților sfinte; creștinii care refuzau să apostazieze erau pedepsiți: cei din clasele superioare pierdeau drepturile și privilegiile și erau torturați, iar cei din clasele de jos, deveneau sclavi.

În Aprilie 303, urmează al doilea decret, și mai aspru decât primul, care lovea în special clerul. Episcopii, preoții, diaconii, lectorii și exorcistii erau întemnițați dacă nu apostaziau, iar cei ce refuzau să aducă sacrificii zeilor păgâni erau uciși fără milă.

În fața acestei situații, tânărul Gheorghe nu și-a tăgăduit convingerile creștine, arătând deșertăciunea și neputința idolilor și muștrând pe cei ce se închinau lor. În zadar a încercat împăratul să-l înduplece pe tânărul slujitor imperial să renege pe Hristos. și cum nici făgăduințele, nici îngrozirile n'au avut efect, au urmat patimile.

Călăii și-au închipuit că prin dureri corporale îl vor determina pe Sfântul Gheorghe să se lepede de Mântuitorul și Dioclețian le porunci să-l împungă cu sulița în fața soldaților săi. Dar Sfântul Gheorghe - întărit de Domnul - înfrunta durerile cu multă seninătate, laudând și preamărind pe Hristos care fusese străpuns cu sulița în coastă. Înveninat, Dioclețian porunci apoi să-i fie călcat trupul cu o roată de fier având piroane ascuțite, dar el îndură cu stoicism și această caznă, preamărind pe Hristos care a purtat pe cap cununa de spini și și-a întins mâinile pe cruce. Atunci, porunci împăratul să fie încălțat cu sandale de fier înroșite până se va lepăda de credința creștină. Dar, Sfântul cu picioarele arse, continua să laude pe Domnul care a suferit pentru mântuirea noastră.

Vestea schingiuirilor la care a fost supus Sfântul Gheorghe s'a răspândit ca fulgerul, făcând pe mulți creștini să prindă curaj și pe mulți păgâni să îmbrățișeze religia creștină. Însăși soția împăratului, Alexandra, îl admira, ceea ce l-a determinat pe Dioclețian să schimbe tactica. L-a condus la un templu păgân, împreună cu împărăteasa Alexandra și cu mulți ofițeri din garda sa, arătându-i măreția podoabelor și idolii din templu și promițându-i iertarea și reintegrarea în demnitățile avute anterior, dacă se va închina idolilor. Atunci - spun istoricii vremii - Sfântul Gheorghe a cerut voie împăratului să se adreseze unui idol, pretins zeu, întrebându-l, în fața tuturor, dacă el este Dumnezeu cu adevărat. La care idolul a răspuns că numai Iisus Hristos este Dumnezeu cu adevărat și, ca la o poruncă, prin minune dumnezeiască, toți idolii au căzut de pe pedestalele lor, prăbușindu-se la pământ și sfărâmându-se. Văzând minunea cei de față s'au speriat, în frunte cu Dioclețian, iar Alexandra s'a declarat creștină, alături de Sfântul Gheorghe. A fost aruncată în temniță, unde și-a săvârșit viața în chinuri cumplite.

Chinuirea Sfântului Gheorghe continuă: este aruncat într'o groapă cu var, din care iese viu și nevătămat, prin puterea rugăciunii. Ca să termine odată cu acest creștin neînvins, Dioclețian poruncește să i se taie capul cu sabia în fața întregii oștiri, la 23 Aprilie 303.

Iconografia bisericească păstrează imaginea Sfântului Gheorghe călare pe un cal, străpungând cu sulița un dragon (balaur). Este vorba de o legendă pioasă, apărută în secolul al XII-lea, despre salvarea unei cetăți numită Silena din provincia Libiei, terorizată de un balaur în secolul al-IV-lea; Sfântul Gheorghe evitând ca fiica regelui să fie dată pradă monstrului, străpuns de sulița sfântului.

Creștinătatea întreaga păstrează amintirea Sfântului Mare Mucenic Gheorghe ca ceva de mare preț, alături de Sfântul Mare Martir Dumitrie, izvorătorul de mir, patronul Tesalonicului, mort un an mai târziu, pentru a nu numi decât pe cei mai cunoscuți martiri ai acestei epoci.

Moartea mucenicească a Sfântului Gheorghe este o dovadă a lucrării Duhului Sfânt în Biserica creștină. Ea a însemnat o biruință asupra păgânismului, a închinării la idoli, o înfrângere a diavolului.

În amintirea sa, numeroase biserici și creștini îi poartă numele; prima biserică românească din Toronto și una din bisericile din Montreal sunt închinare Sfântului Gheorghe. Amintim și faptul că este patronul Angliei și al Moldovei lui Ștefan cel Mare și Sfânt, Voronețul, «Capela sextină a Orientului» având tot hramul Sf. Gheorghe.

Cunoscând puterea credinței și curajul eroic cu care Sfântul Gheorghe a înfruntat cruzimea lui Dioclețian, noi, cei de astăzi, de ziua numelui său, să-l rugăm să ne trimeată razele calde și luminoase ale dragostei și credinței sale, ca să ne întărească în lupta împotriva ispitelor, cântându-i odată cu Sfânta noastră Biserică Ortodoxă

*«Ca un izbăvitor al celor robiți și celor săraci ocrotitor, neputicioșilor doctor, împăraților apărător, purtătorule de biruință, Mare Mucenice Gheorghe, roagă-te lui Hristos Dumnezeu să mântuiască sufletele noastre»* (toparul sfântului).

Părintele Cezar

---

## ULTIMA ORA

### P.F. PĂRINTE DANIEL A SUFERIT O FRACTURĂ LA NIVELUL GLEZNEI STÂNGI

La 30 martie curent, după oficierea slujbei Sfintei Liturghii în Catedrala patriarhală din București, Prea Fericitul Părinte Daniel Ciobotea, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, a suferit o fractură-luxație la nivelul gleznei stângi, la urcarea treptelor de acces către reședința patriarhală, informează **Radio Trinitas**.

În urma examenului clinic și a investigațiilor paraclinice, Comisia medicală a decis intervenția chirurgicală în urgență. P.F. Părinte Patriarh Daniel se află internat la Clinica de Ortopedie și Traumatologie din Spitalul Clinic de Urgență Militar Central "Dr. Carol Davila" din București.

Viața Cultelor, 31 martie 2008

N. Red. Urăm Prea Fericirii Sale grabnică însănătoșire.

## EDITOR

### CONSILIUL PAROHIAL

#### Telefon

Dl. Victor Gheorghian (președinte)	(514) 768 - 0028
Dl. Paul Zilișteanu (vice-președinte)	(514) 342 - 7689
Dna. Brândușa Nicolae (secretar și (pres. ARCOLA)	(514)483-4001
Dl Dragoș Samoilă (trezorier)	(514) 582 -5249
Dl. Nicolae Mincu (epitrop I)	(514) 697 - 7442
Dl. Leopold Theroux (controlor I)	(450) 666 - 4907
Dna. Dr. Liliana Suciu (epitrop)	(450) 666-3161
Dl. Alex Suciu (epitrop)	(450) 666-3161
Dna. Virginia Tudor (controlor)	(514) 683 - 9138
Dl. Viorel Andrei (epitrop)	(514) 334-8014
Dl. Nicolae Iamandi (epitrop)	(514) 935-3318
Dl. Vania Atudorei (cultural)	(450) 667 - 6836
Dl. Marius Magazin (cultural)	(450) 687 - 6924
Diacon Daniel Ungureanu	(450) 736-4121
Pr. Dr. Cezar Vasiliu (paroh)	(514) 846 - 3232

#### Membri supleanți

Dl. Marian Balea	(514) 482 - 9204
Dl. Alex Cetățeanu	(514) 827 -8333
Dl. Nicolae Horumbă	(514) 344 - 0509
Dl. Vasile Moldoveanu	(514) 337 - 7667

### COMITETUL DE REDACȚIE

Dl. Vania Atudorei	(450) 667 - 6836
Dna. Elena Neacșu	(514) 484 - 7413
Dr. Paul Dăncescu	(514) 733 - 3035
Dl. Dragoș Samoilă	(514) 582 - 5249
Dna. Psa. Zoe Vasiliu	(514) 846 - 3232
Pr. Dr. Cezar Vasiliu, redactor principal	(514) 846 - 3232

#### REDACȚIE «CALEA DE LUMINĂ

555 Guy apt. 2  
Montreal, Qc, H3J 2V5 - Canada  
Tel : (514) 846 - 3232 ; E-mail: cezarvasiliu@yahoo.com

#### ADRESA DE CORESPONDENȚĂ:

Misiunea Ortodoxă Română Sf. Nicolae  
555 Guy apt 2  
Montreal, Quebec, H3J 2V5  
Tel : (514) 846 - 3232 ; Fax : (514) 846 - 3029

#### INTERNET

[www.sfnicolaemtl.com](http://www.sfnicolaemtl.com)  
E-mail : [cezarvasiliu@yahoo.com](mailto:cezarvasiliu@yahoo.com)

#### ISSN 1709 2003

Dépôt légal Bibliothèque Nationale du Québec, 2003  
Dépôt légal Bibliothèque Nationale du Canada, 2003

## REUNIUNEA DOAMNELOR

### A.R.C.O.L.A.

- Comitetul executiv -

#### Telefon

Dna. Brândușa Nicolae (preș. ARCOLA)	(514) 483-4001
Dna. Ioana Negoită (vice-președintă)	(514) 935-3318
Dna. Georgeta Ilie (secretară)	(514) 735 - 2592
Dna. Marilena Mincu (trezorier)	(514) 697-7442
Dna Monica Tripa (prof. Școală duminicală)	
Dna. Doina Bucur (membră)	(514) 483 - 4615
Dna. Jenica Anghelii (membră)	(514) 282 76-37
Dna. Cristina Ungureanu (membră)	(450) 682-4558
Dna Psa Zoe Vasiliu (membră)	(514) 846 - 3232
Dna. Mirela Zilișteanu (membră)	(514) 342 - 7689

*Membre de onoare : dna. Petra Bădineanu, România*

*Dna. Gabriela Merza - Toronto*

## INFORMARE

✘ *Punctele de vedere exprimate în articole aparțin autorilor.*

✘ *Materialul publicat în Revista parohială al Misiunii poate fi reprodus cu condiția de a se menționa sursa.*

✘ *Rugăm eventualei colaboratori ai Revistei parohiale să ne trimită numai materiale cu tematică religioasă și numai în format electronic.*

*Redacția*

Tipografia « **Repro UQAM** »

Director Dna. **Valeria Gadea Marinescu, M.Sc**

Computer și infografie - **Dragoș Samoilă**

## CUPRINS

pag.

Înviera Domnului (Pr. C. Vasiliu)	1
Comisia Episcopiei în dialog cu BOR	2
Sf. Giulgiu al Mântuitorului (Arhim IM Malinas)	4
Unirea Basarabiei cu România (Pr.C. Vasiliu)	6
Mitropolia Basarabiei (Pr. C. Vasiliu)	8
Temporizare în Basarabia (M.Neagu)	10
Știri din lumea ortodoxă (Psa Z. Vasiliu)	11
Fondul de construcție	14
Din activitatea bisericii	16
Duminica Ortodoxiei (Redacția)	17
Unificarea datei Paștelor (Pr. C. Vasiliu)	18
Noua catedrală Patriarhală. (M. Neagu)	21
PS Episcop Petroniu (Pr. I. Bolba)	22
Cateheză despre Sf. Euharistie (Pr. C. Vasiliu)	25
Sinaxar Sfântul Mare Mucenic Gheorghe	27



Ouă de Paște din Bucovina